

Duygular ve düşünüşler

Cumhuriyet Halk Partisinin büyük kongresinde Atatürk'ün verdiği güzel söylevi okurken hep son Almanya seyahatinde gördüğümüz göğüs kabartıcı hâdiseler ve tezahürler gözümün önüne geldi. Almanyada uğradığımız her yerde, selâmlaştığımız ve konuştuğumuz her muhitte Türke ve Türk'lüğe karşı yalnız sevgi değil, aynı zamanda derin bir saygı eseri de gördük. Sıkıştığımız her el bize yürekten gelen bir sıcaklık verdi. Gördüğümüz her yüz bize gözleri- nin derinliklerinden yakınlık duygusu getirdi. (Breslâv) da, (Dresden) de, (Münih) de, (Kolonya) da, (Essen) de, (Hanövr) de, (Berlin) de, (Hamburg) da her biri ayrı bir samimiyet ifade eden ince misafirperverlik duyguları ile karşılaştık. Misal olmak üzere Kolonyanın (Ren) nehri kenarında bir gece misafir kaldığımız otelin Türk bayrağı ile süslen- dikten başka Türk gazetecilerinin pek küçük çapta bulunmuş bir top sesleriyle selâmlandığını söyleyebilirim.

Diyebilirim ki 1914 senesinde varlığını ve mukadderatını Alman imparatorluğuna bağlayan Osmanlı imparatorluğu zamanında Türk ulusunun kıymeti ve kabiliyeti Almanyada bugünkü kadar takdir edilmiş değildi.

Arada geçen zaman içinde ne gibi hâdiseler olmuştur ki Alman- yanın Türkiye'ye ve Türk ulusuna karşı olan takdir duyguları bu derecede artmıştır? Bu sorunun cevabını bulmak için evvelki gün büyük kongrede Türk ulusuna güzel söylevi ile direktif veren Büyük Önderimizi gözönüne getirmek lâzımdır. Çünkü o sorunun cevabı ancak onun yüksek varlığında ve onun güzel sözlerinde bulunabilir. Türk gazetecilerinin Almanyada gördükleri sevgi ve saygı da doğrudan doğruya Büyük Şefimiz Atatürk'e ve onun önderliği altında yürüyen Türk ulusuna aittir. Nasıl ki Türk gazetecileri için verilen her ziyafette söz söyleyen

ASIM US

(Sonu 4. cü sayfanın 2. ci sütununda) (Sonu 10. cü sayfanın 2. ci sütununda)

Fenerbahçe Galatasaray'ı 2—1 yendi!

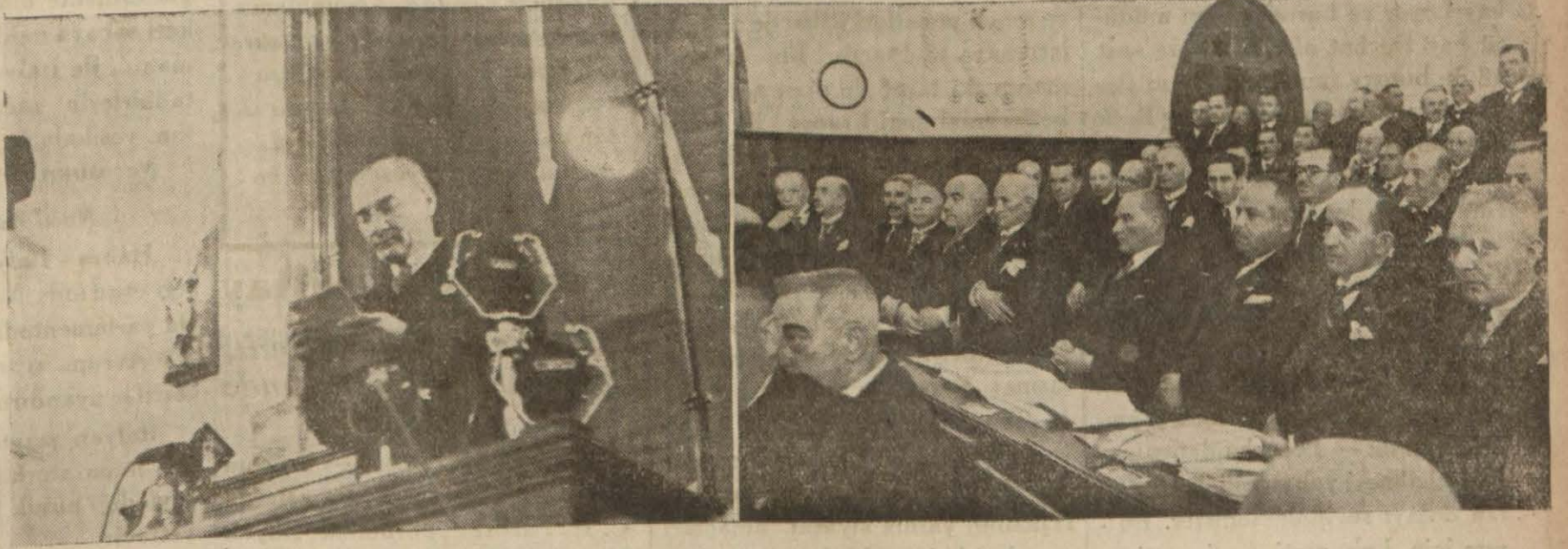

Kale önünde sıkı bir karşılaşmadan sonra

— Yazısı Spor sayfamızda —

C. H. Partisi büyük kurultayı komisyonları çalışmalarına başladılar

C.H. Partisi - nin evvelki gün açılan dördüncü büyük Kurultayından iki gö- rünüş: Ulu önder Kamâl Atatürk Kurultay üyeleri arasında ve önemli söyle- vini söylerken

Ankara, 10 (A.A.) — C. H. P. Büyük Kurultayı komisyonları 10 — 5 — 935 Cuma günü saat 10 da işlerine başlamışlardır.

1 — Hesap komisyonu; Başbakanlığına C. H. P. Ankara idare heyeti başkanı Rifat Börekçi, rapor- tölüğe Damar Arıkoğlu, sek- reterliğine Hâşim Kulalıy seçmiş ve dört yıllık parti hesaplarını ve belgelerini gözden geçirmiş ve düzgün ve teşekkür değerli bul- muştur.

2 — Program ve nizamname komisyonu, saat 10 da toplanmış ve başkanlığa Şemsettin Günel - tay, rapor- tölüğe Ferit Celâl Gü- ven, sekreterliğine Muhittin Dinç- soyu, seçmiş ve ilk iş olarak pro- gram taslağı üzerinde çalışmaya onamıştır. Bunun üzerine toplan- tıda bulunan Parti genel kâtibi Recep Peker program ve tüzük taslakları hazırlanırken Partinin dört yıllık dençlerinin, siyasa a- kıllarının, ekonomi gidişlerinin gözönünde tutulduğunu söyleye- rek yeni önerileri sebepleriyle anlatmıştır.

Komisyon bu izahlardan son- ra konuşmaya geçerek akşama kadar çalışmıştır.

Komisyon 11 — 5 — 935 Cu- martesi günü çalışmasına devam edecektir.

C. H. Partisi dördüncü Kurultayından genel bir görünüş.

Balkan antantı konseyi toplandı Romen kralı üç dışba- kanla konuştu

Titülesko, Bükreş konuşmalarile Balkan antantı daha çok kuvvetlenecektir, diyor

Bükreş, 10 (A.A.) — Balkan antantı konseyinin ilk celsesi saat 18 de başlamış, saat 21,30 a kadar devam etmiştir. Celseden sonra, Bay Titülesko, yanında Bay Tefik Rüştü Aras, Yevtiç ve Maksimos ha- zır olduğu halde, kendisinden malûmat istiyen gazetecilere ancak şunu söyleyebileceğini bildirmiştir:

Muhabbetkârane denilebilecek derecede samimi bir temayül i- çinde mesaimizin ruzaimesini tesbit için noktai nazar teati ettik, bu mesaiden antantımızın daha ziyade kuvvetlenmiş olarak çıkacağı- dan emin bulunuyoruz. Bu mesainin neticesi bir tebliğle neşredilecek- tir.

Bükreş, 10 (A.A.) — Dış İşleri Bakanlığında Bay Titüleskonun nezdinde yapılan celseye Çekoslovakyanın Bükreş Elçisi Bay Sepa da gelmiştir. Bütün Bakanlar, celse sonunda memnun görünüyordılar.

Konferansın yarın akşam bitmesi mümkündür. Zira, söylendiği- ne göre, Bay Yevtiç Belgrada dönecektir.

Bükreş, 10 (A.A.) — Bay Tefik Rüştü Aras dün öğleden sonra saraya giderek deftere ismini yaz- dırmış sonra bay Titülesko ile Baş- bakan bay Tatareskoyu görmüş- tür.

Bay Tataresko ve bay Titüles - ko kendisine karşılık ziyarette bulunmuş ve bay Titülesko uzun müddet kendisiyle görüşmüştür.

Bükreş, 10 (A.A.) — Balkan an- tantı delegeleri bu sabah ulusal bayram münasebetile yapılan süel geçişte hazır bulunmuşlardır. De- legeler kral tarafından öğle yeme- ğine çağırılmışlardır.

Bükreş 10 (A.A.) Sarayda kral

tarafından verilen öğle yemeğin - de Balkan Bakanları ve murahas- ları ile Bay Tataresko ve Titüles - ko hazır bulunmuşlardır. Kral ye- mekten sonra üç Bakanla görüş- müştür.

Saat 16 da Bay Yevtiç ve 16.30 da Bay Maksimos ile Bay Titü - leskoyu ziyaret etmişlerdir. Bun - dan sonra üç Bakan Meçhul as - kerin mezarına merasimle çelenk- ler koymuşlardır. Kendilerini ora - da mevki kumandanı karşılamış ve merasimde üç memleketin Bük- resteki elçileri ve Romanya yük - sek şahsiyetleri hazır bulunmuş- tur. Bay Yevtiç ile Bay Maksimos

Bay Rüştü Aras ve Bay Maksimos

müteakiben ayrı ayrı bay Tata - reskoyu ziyaret etmişlerdir. Saat 18 ile 21.30 arasında devam eden ilk celseden sonra Bay Tataresko ile Titülesko üç Bakana ziyaret - lerini iade etmişlerdir.

BAY RÜSTÜ ARAS'IN ROMEN GAZETECİLERİNE SÖZLERİ

Bükreş, 10 (A.A.) — Tefik Rüştü Aras Köstencede karaya çı-

(Sonu 10. cü sayfanın 1. ci sütununda)

TEL YAZILARI

Fransız Dışbakanı Varşova'da Fransız - Polonya bağ- lantısı pekiştiriliyor

Varşova, 10 (A.A.) — Bay Laval, yanında hariciye genel kâtibi bay Leger ve hususi kalem müdürü bay Rochat olduğu halde saat 18 de buraya muvasalat etmişler ve istasyonda dış Bakanı bay Beck ile Fransa büyük elçisi, protokol müdürü ve diğer şahsiyetler tarafından karşılanmıştır.

Varşova, 10 (A.A.) — Bay Lavalın, Bartunun ziyaretinden bir yıl sonra, Varşovaya gelmesi Fransanın Lehistanla olan bağlantısı — ittifakına — verdiği önemi göstermektedir. Büyük halk yığınları Fransız — Leh bağlantısının pekiştirilmesi yolundaki, bu değişten dolayı sevinmektedirler. Bunun için, Leh, greti — ziyareti — Lehlilerce büyük bir önem kazanacaktır. Bununla beraber hükümet mahafili, son Fransız — Sovyet anlaşması — dolayısıyla az çok çekingen davranmaktadır. Fransanın doğu Avrupadaki dostlukları sisteminde Lehistan nasıl bir yer ayırmak istediği soruluyor. Öbür tarafa doğu anlaşması için konuşmalara tekrar başlanması ihtimali Lehistan diplomasi mahafiliinde kaygı uyandırmaktan geri kalmamaktadır. Bay Lavalın Varşovada kalışı çok kısa olacağından bütün Fransız — Lehistan meselelerinin derin bir surette tetkikine imkân olmayacaktır.

Bununla beraber bay Laval ile yapılacak görüşmelerin son zamanlarda anlaşamamazlıklara yol açan bazı meseleleri aydınlatacağı umulmaktadır. Bütün Lehistan mahafili Fransız - Leh bağlantısının korunması ve pekiştirilmesi gereğinde birliktir.

Varşova, 10 (A.A.) — Gazeta Polska, bay, Laval'ın Varşovaya yapacağı göreti hakkında diyor ki:

Fransız — Sovyet anlaşması, siyasal vargıları — maksatları — ve ameli yönetleri itibarile aydınlatılmaya muhtaçtır. Bu anlaşmanın iki taraf ile olan münasebetlerimizi yani Fransa ile olan bağışımızı ve Sovyetler Birliği ile olan ademi tecavüz anlaşmamızı zaraflandırmıyacağını sanmak hakkımızdır. Lehistan siyasası, karşılıklı olmak şartile, bu belgelere karşı bayrik — sadık — kalacaktır. Fransız — Sovyet anlaşması Fransa le Sovyetler Birliği olduğu gibi Lehistanı da bağlayan uluslar sosyetesine antlaşmasıyla hemahenk olduğuna göre, bu antlaşmanın yalnız siyasal amaçları meselesi kalyor ki, bunun da bay Lavalın ziyaretile aydınlanacağını umuyoruz.

Burjer Poranni gazetesi de şunları yazıyor:

Fransa ile Lehistan arasında iki türlü anlaşılır, hiç bir şey olamaz. Fransanın Sovyetler Birliği ile olan anlaşmasının, Almanya ile bir anlaşamamazlık halinde nasıl işliyeceğini açık bir surette bildirmek gerektir. Bizim Fransız — Sovyet iş beraberliğine karşı hiç bir varığımız — maksadımız — yoktur, fakat bunun bizim zararımıza olmaması gerektir. Gerçekleşmesi hangi vargı ile olursa olsun toprağımıza yabancı ordu ve hava kuvvetlerinin girmesini isteyecek anlaşmalar olamaz. Keza aynı hareketin bağlaş Romanya ile Baltık memleketleri topraklarında da bunların muvafakatları olmadan vukubulmasını kabul edemez. Aynı zamanda, Lehistan — Sovyet ademitecavüz antlaşması ile Lehistan — Fransa bağışının hukukî ve siyasal değerini koruyacağı hakkında teminat istemek de hakkımızdır.

Uluslar sosyetesini konseyi

Cenevre, 10 (A.A.) — Uluslar Sosyetesini konseyi başkanı Bay Tefik Rüştü Aras Sosyete üyesini 9 Eylülde Assamblenin toplantı devresine çağırmıştır. Assamble bu toplantısında savas halinde bulunan uluslara silâh ve savas kereçlerini (malzemesini) vermek yasaklığını konuşacaktır.

Dördüncü kurultay Parti kurultayının açılış günü yurdun her yanında kutlandı

Ankara, 10 (A.A.) — Yurdun her tarafından gelen telgraflarda C. H. Partisi dördüncü Büyük Kurultayının açıldığı dünkü 9 Mayıs gününün büyük bir bayram günü olarak kutlandığı, yapılan toplantılarda Partinin ve Ulu Önder Atatürk'ün ulusu karanlıktan aydınlığa çıkaran devrimlerle başlatılan işlerin sayılıp döküldüğü, yer yer konferanslar ve müsamereler verildiği bildirilmekte, bu vesile ile halkın Ulu Öndere ve büyüklerimize karşı duydukları derin ve sarsılmaz bağlılığın bir daha tekrar olunduğu söylenmektedir.

Dün, birçok yerlerde, yapı, müze, okul, yol ve ant açılışları yapılmıştır. İRTİCA KARŞISINDA İSPARTALILARIN TEESSÜRÜ

Isparta, 10 (A.A.) — C. H. Partisi Büyük Kurultayının açılış şehrimizde parlak bir surette kutlanmıştır. Kutlama için günlerdenberi hazırlanan şehrimiz dün baştanbaşa donanmış, bezenmişti. Kutlama Halkevi ve Parti kuraklarında yapılmıştır.

Atatürk'ün Kurultayda verdiği söylev dinlenmiş ve bundan sonra binlerce yurttaşların bulunduğu büyük bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda Partinin kuruluş tarihi ile başardığı işler anlatılmış ve Ulu Önder Atatürk'ün bu yoldaki öncülüğü anılmıştır. Ulu Öndere, büyüklerimize ve Kurultay Başkanlığına telyazıları gönderilmiştir.

Toplantıda, mazisi kirli ve lekeli olan beyinsiz bir adamın kaytaklığı (irticar) hortlamaya çalışmış olmasından dolayı İspartalıların duydukları tiksinti bildirilmiş ve hareket tel'in edilerek İspartalıların devrime bağlılıkla bir kere daha tekrar olunmuştur.

Bundan sonra Halkevi tarafından hazırlanıp açılış gününe bırakılan müzenin töreni yapılmış ve binlerce halk tarafından gezilmiştir. Büyük gayretlerle hazırlanan Halkevi müzesi çok beğenilmiştir.

Halk sıyasal bayramını içten gelen bir bağlılıkla ve çok alâkalı bir şekilde kutladı.

min iş bulmak için aldığı tedbirler üzerine elde edilen endüstri kârlarını savaş kârlarına benzeterrek devletin bunlardan genel fayda için faydalanmaya hakkı olduğu sonuncunu çıkarmaktadır.

Habeşistan iki yüzlü siyasa yolu güdüvormuş!

Habeş necaşisinin söyle diği söylev Avrupada büyük tesirler uyandırdı

Roma, 10 (A.A.) — Habeşistan meselesi, gazetelerde ilk plânı işgalde devam ediyor.

Habeşistan düne kadar İtalyaya karşı iktisadi ve ticari sahada göstermekte olduğu ve bugün askeri sahaya nakletmiş olduğu düşmanlık ile İtalyanın almış olduğu tedbirlerin zaruri olduğu birtakım vesikalarla göstermektedir.

Necaşinin Söylevi Avrupada

Nasıl Karşılandı?

Habeş - İtalyan anlaşamamazlığı etrafında Necaşinin 12 Nisanda parlâmentodaki söylediği söylev Avrupa siyasal mahfellerinde tesirler uyandırmıştır.

İtalyan gazetelerine göre, Habeş imparatorunun parlâmentoda söylediği nutuk tahrik edici mahiyettedir.

24 Nisan 1935 tarihli Il Corriere della Sera gazetesi bu hususta şunları yazıyor:

Habeş Necaşisinin parlâmentoda söylediği nutuk, Habeş hükümetinin iki yüzlü siyasa takip ettiğine dair bir vesika teşkil etmektedir. Habeş hükümeti bir taraftan Habeş - İtalyan ihtilafı için defalarca Uluslar sosyetesinin hakemliğine müracaat ederken diğer taraftan da Habeş ahalisini harbe teşvik ve sevk ediyor. Gene Habeş hükümeti bir taraftan yabancı gazetelerde İtalyan taarruzundan şikâyet ederken, diğer taraftan tecavüze hazırlanmaktadır.

Habeş ahalisinin iptidai hayat ve an'anelerini bilen bir kimsenin Habeş imparatorunun söylediği nutukla yukarıda işaret ettiğimiz hedefe doğru ilerlemekte olduğunu kolaylıkla takdir edebilir.

Habeş imparatoruna cevap vermeğe lüzum görmüyoruz. İtalya hükümetinin aldığı askeri tedbirler, Afdub, Ualual, Gondar ve saire kanlı hâdiselerinden vukubulmuştur.

İtalya hükümeti bu nutka kar

şı aldığı tedbirlere de devam edecektir.

İtalya hükümetinin açık olan tedbirleri herkesçe malûmdur. Bütün acun, İtalya hükümetinin mutedil ve haklı olduğuna şahadet etmektedir.

Habeş imparatoru vuruşkan bir tarzda hareket ederek bütün Habeşlilerin İtalyaya karşı birleşmesini hararetle tavsiye ediyor ve cephane tedariki için bütün milletinin yardımını dileyor. Gûya Habeşistanda silâh azmış!

Bu hatırı hareket haricte bulunan kimselere büyük bir cevap teşkil etmektedir. Çünkü bunlara göre, Habeşistan mütemeddin ve garplılaşmış bir ulustur.

Binaenaleyh Habeşistanın başlı başına Avrupa merkezlerinde, barışsal beyannamesi samimi ve doğru değildir.

İtalyan gazeteleri diyorlar ki Fransız gazeteleri dahi, bu nutku lüzumsuz ve müheyyiç bulmaktadırlar.

* * *

25 Nisan 1935 tarihli Elbelâş gazetesinin muhabiri Habeş imparatorunun kral İbnissut'a gönderdiği heyetin dün San'adan Ciddeye vasil olduğunu gazetesine bildirmektedir. Bu heyet İmam Yahyayı ziyaret ettikten sonra Hicaza gelmiştir. Habeş heyeti, Ciddet kalbine vasil — taraftan karşılanmıştır.

10 Nisan tarihinde, Kral İbnissut, Habeş işlerine hiçbir müdahale etmiş ve akşam yemeğine alıkoymuştur.

Habeş heyeti hamil bulundukları Necaşinin mektubu ile hediyelerini Kral İbnissut'a vermişlerdir.

28 Nisan 1935 tarihli Il Corriere della Sera gazetesine göre Kral İbnissut, aHbeş işlerine hiçbir müdahalede bulunmayacağını Habeş heyetine bildirmiştir. Habeş heyeti, Avrupaya doğru Ciddeden hareket etmişlerdir.

İngiliz kabinesini sarsan sebepler

İngiliz kabinesinin yakında değişeceği, Baldwinin Başbakan ve Lord Eden'in de Dış Bakanı olacağı malûmdur. Değişikliğin sebebi şimdiki Dış Bakan Sir Saymen'in iki hatalı hareketidir. Bunlardan biri bir müddet evvel İngiliz Hariciye Bakanının Alman tayyare kuvvetinden bahsederken (Alman tayyareciliği daha uzun seneler İngiliz tayyareciliğinden aşağıda kalmaya mahkûmdur) demiş olmasıdır. Bu görüşün hatalı olduğu Berlin ziyareti sırasında Hitlerin (Bize müstemleke lâzım) demesine karşı (Biz ona cevap veremeyiz. Akvam Cemiyetine müracaat ediniz) demesidir.

Bu türlü cevap İngiliz kabinesinin bazı azası tarafından tenkidde uğramış, kendisine (Akvam

Karsta yeniden yedi sarsıntı!

Kars, 10 (A.A.) — Digor nehisi çevresinde gece ve gündüz aralıklı olarak yedi depreme olmuştur. Evvelki depremlerden zarar gören yapılar bu defa yıkılmış, Tenci köyünde yeniden sula fışkırmıştır. Ölü ve yaralı yoktur.

Çekoslovakyanın yeni Ankara elçisi

Prag, 10 (A.A.) — Bay Šar Halla, Ankara orta elçiliğine tayin edilmiştir.

İçbakanı Ankaraya döndü

Ankara, 10 (A.A.) — Ispartaya bir tetkik seyahatine gitmiş olan İçişleri Bakanı Bay Şükrü Ka bugünkü şehrimize dönmüştür.

Cemiyetinin bir müstemlekeyi bir devletten alarak diğer bir devlete vermeğe hakkı yoktur. Niçin böyle cevap verdin? denilmiştir. İşte bu hareketler İngiliz kabinesinin mevkiini sarsmıştır.

Stalin'in zaferi

Moskovaya giden heyetimiz dönüyor; B. Muzafferin Tas Ajansına sözleri

Moskova, 10 (A.A.) — Bay Muzaffer Gökerin başkanlığında ki Türk sangırı dün Odesadan vapurla İstanbul'a hareket etmişlerdir.

Bay Muzaffer Tas ajansı muhabirine Sovyet Rusyada bütün gördükleri ve bilhassa 1 Mayıs bayramı hakkındaki takdir ve hayranlığını ifade ettikten sonra demiştir ki:

“Ben ve arkadaşlarım Moskovadaki 1 Mayıs halk tezahüratı ve büyük ordu geçişi hakkında unutulmaz bir anı — hatıra — saklıyacağız. Moskova, Leningrat ve öbür büyük endüstri merkezlerde, Sovyetler Birliğinin sanayileşme yolunda işitilmemiş bir surette geliştiğini görmekle bahtiyar olduk. Moskova Metropolitene hatırı, su ile işliyen Dinyeper elektrik istasyonu ve civarındaki kurumlar modern teknik harikasıdır. Aynı zamanda her tarafta kültürel büyük gelişti gördük. Hülâsa dost memlekette bütün gördüklerimizden sonra ben ve arkadaşlarım ancak şöyle diyebiliriz: Sovyetler Birliği uluslarının mukadderatını idare edenlerin, zaferi, ulusun dahi önderi Stalin'in bir zaferidir. Büyük konuksever memleketlerden ayrılırken, Sovyetler Birliğinde gördüğümüz dostça ve samimi ilgiden dolayı bütün kurumlara ve bütün dostlarımıza teşekkür için ajansımızın nazik aracılığından asıgılanmak istiyoruz..”

Almanyanın dalgalı borçları

Berlin, 10 (A.A.) — Rayışbank mahafili, ulusal sosyalist rejimi iş başına gelelidenberi elde edilen endüstri kârlarla yükümsel (mecburi) bir ödünç yapmayı düşünmektedir.

Bu ödünç (istikraz) Almanyanın dalgalı borçlarını uzun vadeli bir borç haline çevirmeye yarayacaktır.

Ulusal sosyalist mahafili, rejim

İşaretler

Ferd hürriyeti
Cemiyet hürriyeti

Cumhuriyet Halk Partisinin Dördüncü Kurultayına programa ait şöyle bir önerge yapılmıştır:

"Yurttaşların ferdi ve içtimai hürriyet, müsavat, masuniyet ve mülkiyet haklarını mahfuz bulundurmak Partimizce ehemmiyetli esaslardandır. Bu hakların sınırı devlet varlığı otorite sınırı içindedir. Ferdin ve hükmi şahsiyetlerin faaliyeti umumi menfaatlere aykırı olmayacaktır. Kanunlar bu esasa göre yapılacaktır..."

Kurultaya yapılan bu önerge bize bir gerçeği anlattığı kadar bir devrin, bir devr ideolojisinin de artık kanunlar arasından uzaklaşması lazım geldiğini hatırlatıyor.

Bu önerge bundan yüz yıl önce ileri sürüldü, söz gelimi bu düşünce 1830 da Pariste konuşuluyordu. 19 uncu yüzyılın hürriyetçileri bu düşüncenin sahibine dişlerini gösterdiler.

Bu sözler Londrada konuşuluyordu, liberal ekollerin imamları, çömezleri küplere binerlerdi. Geçen yüzyılın gençleri ideal diye hürriyete, ferdin hürriyetine taparlardı.

Liberal dünyanın düşüncelerini dokuyan tezgâh bütün Rönesans yüzyıllarında ferdin hürriyeti üzerinde uğraşmıştı.

Ferd hürriyeti liberal demokrasilerin bayrağı halinde açılmış ve bunun yolunda insanlar kanlarını dökmüşlerdi.

Niçin? Fransa ihtilali liberal demokrasiyi koruyarak hürriyeti bir parçaya atılmıştı.

Bunu ideoloji bakımından şöyle anlatabilirsiniz:

Hürriyet putu feodal toprakta filizlendi.

Feodalın dar sınırlar içinde bir tojenliği vardı.

Bu egemenlik toprağa sahip olmaktan ve bunun dolayısıyla insanlara istediği gibi hükmetmekten doğuyordu.

Feodal devrin örnek tipi idi.

Serfler bütün halk için ideal derebeyine benzemektii.

Kültürden, kıyafetten tutunuz da düşüncelere kadar feodalitenin aksası içinde filiz veren hürriyet düşüncesi feodalın soyundan olmıyan, fakat feodal gibi haklara sahip olmak isteyenlerin emeli olarak ortaya çıktı. Herkesin feodal olması liberal demokrasinin davasıdır.

Herkesi aristokrat yapmak için feodalite tahtından inmiş, fakat derebeyliğin hürriyet ülküsü sağlam kalmıştır. Bu ülküye ticaret sermayedarlığının genişleyişi, sanayi işlerinin 19 uncu yüzyılın liberal demokrasi görüşüne göre inkişafı da temel olunca serbest rekabetin ifadesi olarak "hürriyet", ferdin devlete ve otoriteye karşı erginliği anlamını aldı.

Ferdin sınırsız hürriyet düşüncesi, kendini gayet normal bir şekilde dış aktınlardan koruyan İngiltere de en güzel örneğini bulmuş, sekillenmiş ve Avrupa için model haline almıştı.

Ferdin hürriyeti ülküsü bugün teknik Avrupada ne sağ cenahın, ne de sol cenahın ruhunu ateşliyecek bir haldedir.

Sadri Ertem

ŞEHİRDE

Kadınlar birliklerini kapattılar

Kendilerine bütün haklar verilmiş olan kadınlar artık ayrı bir kuruma lüzum olmadığına karar verdiler

Kadınlar Birliği dün saat on altıda Birliğin Çağaloğlundaki merkez salonunda fevkalade bir toplantı yapmıştır.

Kadınlarımız bütün siyasal hakların eksiksiz olarak verilmesi dolayısıyla artık kadınların erkeklerden ayrı olarak çalışmalarına lüzum kalmadığı görülerek Birlik idare heyeti tarafından Birliğin feshedilmesine karar verilmiştir.

Bu toplantıda bu karar konuşulacaktı. Toplantı saatinden daha pek erken; Birlik üyeleri salonu doldurmaya başlamışlardır. Saat on altıya geldiği vakit Birlik idare heyeti Başkanı Bayan Lâtfiye Bekir kürsüye gelerek toplantıyı açmış ve bir başkanla iki kâtibin seçilmesini istemiştir.

Asurilerin Suriyede
iskânları işi

Aldığımız haberlere göre geçenlerde şehrimizden geçerek Beruta gitmiş olan İspanya murahhası Bay Olivye Irakın yeni kabinesinde de Dışişleri Bakanı General Nuri ile Berutta "Asurilerin iskânı" işini görüşmüştür.

General Nuri, ayın yirmisinde Uluslar Sosyetesini toplantısında bulunmak üzere Cenevreye gidecektir.

Irak Dış Bakanına yeni kabinenin genç adliye bakanı Bay Mehmet Zeki refakat edecektir. Cenevrede Irak - İran hudut ihtilafı meselesi konuşulacak ve buna hal çaresi bulmağa çalışılacaktır.

Irak Dış Bakanının Suriyede iskân edilmeleri işini konuştuğu Asurilerin sayısı 6500 dir.

Lağım ile sulanan
sebzeler

Belediye, lağım suları ile sebzeleri sulayarak tifo gibi salgın hastalıklara sebebiyet verenler hakkında şiddetli takibat yapmağa karar vermiştir. Sebzeler, ancak kuyu ve memba suları ile sulanacaktır. Bu emri dinlemeyenlerin bahçeleri kapatılacak ve sebzeleri ortadan kaldırılacaktır.

Gureba hastanesinde

Şimdiki halde üç yüz yatağı bulunan Gureba Hastahanesi için Şehremininde seksen yataklı bir entaniye pavyonu daha açılacaktır.

Başkanlığa çoklukla Bayan Saifiye Hüseyin, kâtipliklere de Bayan Münevver ve Bayan Nezihe seçilmişlerdir. Toplantıda evvelâ Birlik idare heyetinin şimdiye kadar yaptığı işlere dair hazırlanmış olan rapor Birlik idare heyetinden Bayan Aliye Esat tarafından okunmuştur.

Raporda Türk kadınlarına bütün hakların eksiksiz olarak verilmesi dolayısıyla Türk kadınlarının duyduğu yüksek kıvancı anlatıyor, birliğin on iki yıldanberi memlekete yaptığı hizmetler ışıret ediliyordu. Bu arada birliğin Anadolu'dan tahsil için gelen kız talebeye bir yurt temin ettiği (Kadın sesi) adında bir mecmua çıkardığı, fakir ilk okula talebesine öğle yemeği verildiği yazılıyordu. Rapor, alkışlarla karşılandı.

İdare heyeti raporundan sonra Arşulusal Kadınlar Birliği kongresinde görülen işler raporu, bundan sonra muhasip raporu okundu. Bu raporda hiçbir tenkit yapılmadan kabul edildi.

Raporla bittikten sonra birlik idare heyeti başkanı Bayan Lâtfiye Bekir kürsüye gelerek dedi ki:

"Birlik içinde on iki yıldanberi sizinle birlikte çalışıyorum, ve yedi yıldanberi de Birliğin başkanlığını yapıyorum. Kadın haklarının gerek siyasal kısmında da, gerekse medeni kısmında da o kadar ilerletilmesini ve kadının tekâmül ettiğini görerek büyük bir kıvanç duyuyorum. Teşkilât esaslarına kanununda bütün bu hakların verilmesi dolayısıyla artık bir Kadın Birliği'nin mevcudiyetine yer kalmamıştır. Birliğin kapatılmasını teklif ediyorum..."

Bayan Lâtfiye Bekir'in teklifi kongre heyetine reyde kondu. Manisa Kadın Birliği Başkanı Bayan Şükriye Abbas Birliğin Halkevine devredilerek gene çalışmasına devam etmesini istedi.

Bayan Lâtfiye Bekir, Kadın Birliğinden ayrılan her üyenin diğer birçok yardım teşekküllerinde çalışabileceklerini söyledi. Bu teklif de kabul edilerek bundan sonra Birlik üyelerinin diğer yardım teşekküllerinde çalışmalarına karar verildi.

İdare heyeti üyesinden Bayan Saadet Rifat, bugün kadınlığın bulduğu tekâmülden dolayı duyduğu yüksek kıvancı ve Birlik idare heyeti başkanı Lâtfiye Bekire karşı duyduğu samimi duyguları anlattı. Ve şiddetle alkışlandı. Bayan Saadet Rifatın duygularına karşı teşekkür edildi. En son olarak kongre başkanı Bayan Safiye Hüseyin kongreye gelenlere ve Birliğe karşı duyduğu bağlılığı anlatarak toplantıya nihayet verildi.

Birliğin eşyaları Halk Fırkasına ve Birlik bütçesinde bulunan 184 lira 5 kuruşun hasta bakıcılık kurumu ile çocukları esirgeme kurumu arasında taksim edilmesine karar verildi.

Yeninesil ilk okulasının
müsamesesi

Dün Yeninesil ilkokula talebesi İstanbul kız lisesinde bir müsamerem vermiştir. Müsamereye istiklâl marşıyla başlanmış, okula müdürü okulunun çocukları yetiştirmesinde sarfettiği gayreti anlatarak alkışlanmıştır. Bundan sonra okula hocalarından Bay Cemil tarafından bestelenen "Çiçek", opereti oynanmıştır.

Zeybek, Kazasya dansları ve çocuk oyunları büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır.

Denilebilir ki bu yılın en güzel çocuk müsamesesi bu okula talebesinin verdiği müsameredir.

Menenjit hastalığı

Son günlerde şehrin muhtelif semtlerinde gene menenjit hastalığı görülmüştür. Bu hastalık etrafında doktor Bay İbrahim Zati şunları söylemiştir:

"Bugünlerde şehirde menenjit vak'alarına tesadüf edilmeye başlandığı doğrudur. Bu meydana da bir berberin ve bir de doktorlarımızdan birinin oğlu bu amansız hastalığa yakalanmışlardır. Menenjit tamamen kızıl, kızamık gibi bulaşıcı hastalıktır. Hastalığın mevsimi yoktur. Yakalanan kimse şiddetli bir baş ağrısı ile gözler döner, etrafı tanıyamaz ve çürpünmeler başgösterir. Bu vaziyet karşısında yapılacak şey hemen doktorlara müracaatla hastanın belinden su aldırmaaktır..."

Gezintiler

Altı Ok

Hiçbir bayrak, Türkün ay yıldızı kadar güzel değildir; gene hiç biri onun kadar yükseklerde dalgalanmamıştır. Yakın yıllarda bunların arasına bir başkası daha karıştı. O da ak ve kırmızı. Üstünde altı ok var. Keskin uçlu altı ok. Bu altı ok, yeni Türkiye'nin altı şahdamarıdır. Altı büyük ve derin kaynaktan ulusumuza taze kan taşıyan bu çizgiler, eğer sıvri birer mızrak gibi olmasaydılar, bana öyle geliyor ki bayrağın anlamı eksik kalacaktı.

Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, İnkılâpçı, Devletçi, Lâik Türk, bunların herbirinde o mızrakların ağız kadar keskin yaşıyor. Bu altı ok, göz gibi, en küçük bir toza bile dayanmaz.

Bu topraklar üstünde, yüreği bu topraklar için vuran, gerçekten Türk hiçbir adam düşünülmez ki günün birinde bu bayrak altında, bu altı şahdamarının gölgesinde dövmekten çekinsin. Yedi yüz yıl sınırdan sınıra koşan, bir ucu kızgın çöl kumlarında, bir ucu Tunanın buzları üstünde çarpışan yeğit dedelerimiz, hiçbir vakit güçlerini böyle aydınlık amaçlara çevirmemişlerdi. Kılıçla açtığımız yad ülkelerde silâhlarımız biraz da kendimize dönmüş gibiydi.

Yaradılıştan, ta hakanlar çağındanberi "seçim", le yürüyen Türk, tarih akışları içinde vakit ruhuna giden yolu aramış; fakat bulamamıştı. "Bati", ya yayıldı, coşkun varlığını genişletti; gene bu yayıldı ki o köpürerek akan dalgalar zincirini sığlatıp vuruşlarının gücünü tüketti.

Yakın geçmişlerdeki Türkçülük, bir seziden ileri gidemedi. Bozgunların, ezilmişlerin, tokmaklarıyla kendimizi aramıştık. Yol gösteren seyrek yıldız ışıkları altında yürüyorduk. O sezisi, bize bugünleri adadığı için saygı ile selâmlıyoruz. Fakat tek tek dağıntı atılışları küçücük engeller durdurabilir. Nitekim, bu uğurlu adımları, sıra le "Tanzimat", "İttihatı anastır", "İttihatı islâm", siyasal köstekledi. Hiçbir gün bizbize kalmadık. Bilirim ulusal işlerde tohum birdenbire filizlenmez ve geçmiş çekiştirmek bugün kolay olsa bile yarın haklı görünmez. Fakat geçmişin biraz uyanıklıkla kurtulabileceği çok yersiz geriliklerin, ömürlerinden çok yaşadıkları da apaçık bir gerçektir.

Dün İstanbulu gelin olmuş görünce, bütün Türk tarihi, başımın içinden bir zincir gibi akıp geçti. Bu uzun zincirin hâlâ bir damla pas taşımayan altın halkaları, karmış halkaları, yıpranmış halkaları vardı. Altı oklu bayrağın Türkiye bu halkalara güneşten dökmüş yeni bir parça ekledi. Türk tarihi için artık kara bulut kalmamıştır.

S. Gezgın

Çin elçisi Ankarada

Yeni Çin elçisi General Hoyaot su dün Cümur Başkanımıza itimat namesini vermek üzere Ankaraya gitmiştir.

Kendisiyle birlikte şehrimizde bulunan Çin elçiliği erkânı da gitmiştir.

1 — Kadınlar Birliği dün kapanma kararı verdi. Burada, son kongrelerini yapan Birlik üyelerini görüyorsunuz. 2 — Talebe Birliğinin dünkü kongresinde bulunanlar.

Görüşler

KURULTAY 4.

Bu betkemizde (makalemizde) kullandığımız kılavuz kelimeleri şunlardır: Kuram: Bünye, bünyad (structure) — Aydın: Münevver — Ağüt: Mersiye — Kapsal: Am ve şamil — Örgüt: Teşkilât (organisation) — Danıştay: Şûrayı devlet — Düzen: Nizam (ordre) — Finans: Maliye — Deneç: Tecrübe.

F. R. ATAY

Büyük imparatorluk kuramı, bütün bir asır, gözgöre, çatısından temeline kadar yıkıldı. Osmanlılar arasında aydın ve uyanık, fikir ve hükümet adamları yok deldi. On dokuzuncu ve yirminci asır Osmanlı şairlerinin ağıtlarındaki "ah," lar sayıl-makla tükenmez. İçlerinde, yurt uğruna ve saraya karşı, uğraş ve savaşta bulunanlar, başverenler de çok olmuştur. Yeni kanunlar, yeni örgütler, parlâmentolar, danıştaylar, hepsi yapılmıştır. Gemi, bütün bu kayıklar, simitler ve çıgıllıklar arasında, çalkana çalkana, battı: Çünkü ne kaptanlar, ne de yolcular, bir tür lü geminin karnındaki asıl deliği bulamadılar; sezinenler de üstü ne varamadılar.

Küçük değişimler değil, kapsal ve tam bir devrim lâzımdır. Kültür ve bütün kuram, yepyeni bir düzene göre temelden cihazlanacaktır. Geri ve lüzumsuz ne varsa, sökülüp atılacaktır. Asyadan var hızımızla ayrılacaktır. Her şey, Türk direğine dayanacaktır. Büyük Britanya imparatorluğunu, İngilizsiz, düşünebilir misiniz? Osmanlı imparatorluğu, Türksüz olarak tutunmaya ve kurtulmaya çalıştı. Türk kelimesinden ürktü. Gözünüzü kapayarak, İngiliz talinin, Londrada, Hintli başbakanlar, Sudanlı bakanlar ve İngiliz olmayan finans ve ekonomi adamlarının elinde bırakıldığını düşününüz.

Gene Türkiye Türk mayası ile yağrılmıştır. Yeni Türkiye düzeni, birbirini tutan, birbirini tamamlayan, birbirini için işliyen birbirine uygun cihazlarla örülmüştür.

Dördüncü Kurultay Türk devriminin ulusal, ekonomik ve kültürel prensiplerinin, hayat ve hakikat deneçleri üstünde ayarlana ayarlana, tavını ve olgunluğunu bulduğu bir zamanda toplanmaktadır. Ana işlerde, Kurultay üyeleri ağzından en az işiteceğimiz kelimeler, nasıl? ve niçin? soruları olacaktır. Kurtuluş yolunu bulmak, yaridan fazla kurtulmak demek olduğunu, Osmanlı imparatorluğunun hep içinde yaşadığını, tarihini menfiğ olarak ve Türkiye cumhuriyetinin, gene hep içinde yaşadığını on altı yıllık tarihi müsbet olarak gösterir.

Başka bir kültür, başka bir kuram! Biz, yeni zamanların devletiyiz. Bu devletin kuruluş planı Atatürk Partisinin öz zekâsının eseridir. Partinin yüksek kurultayını, bütün devrimciler, saygı ile selâmlamaktadırlar.

(ULUS)

Yeni çıktı

KANTTAN PARÇALAR

Bay Emin yazmış olduğu bu kitap, İstanbulda Vakit kütüphanesinde, taşrada Vakit kitap bayilerinde satılır.

Temiz bir baskı ile meydana gelen bu kitabın fiyatı yalnız 25 kuruştur.

Duygular ve düşünüşler

(Başmakalden devam)

başkanların hepsi bu hakikati açık olarak söyledi. Her yerde Atatürk, gün kutlu adı büyük onurla anılır.

İlave edeyim ki Almanyada yeni Türkiye ve Türklere karşı gösterilen sevgi ve saygıya biraz da gıpta duygusu karışmaktadır. Bunun sebebi de Umumi Harpten sonra (Sevr) muahedesiyle ölüm cezasına mahkûm edilen bir memleketin yüksek bir şef etrafında toplanarak varlığını ve istiklâlini müdafaa etmesi ve nihayet (Lozan muahedesiyle yeni bir sulh rejimi kurmağa muvaffak olmuş bulunmasıdır. Onun için "Yeni Almanyayı ancak Yeni Türkiye anlayabilir," sözünü sık sık hemen her yerde işittik.

Biz gittiğimiz yolun doğruluğunu bilerek hareket eden insanlarıdır. Başkalarının bu yolu doğru veya yanlış bulması ile istikametimizi değiştireceklerden değiliz. Bununla beraber Umumi Harbin acılıklarını görmüş ve çok ağır tecrübelerden geçmiş olan büyük ve ileri bir ulus adamlarının ulusumuz ve büyük ulus adamlarımız hakkındaki takdirlerinin kıymetini de ihmal edemeyiz. Bundan dolayı bütün Almanya seyahati esnasında duyduğumuz haklı övünç duygularını açıkça söyleyebiliriz.

ASIM US

Kızılay Oniki yılda neler yaptı?

Ankara, (Kurun) — Kızılay kurumu 30 Nisandan başlamak üzere bir Kızılay haftası yapacaktır. Kurum bu münasebetle ulusa bildirmek üzere hazırladığı raporunda 12 yıl içerisindeki çalışmalarını birer birer anlatmakta ve soysal yardım işleri için geçen 12 yılda 3.717.208 lira harcandığını yazılmaktadır.

Kurum bu raporunda 58 yıllık tarihçesini anlattıktan sonra ulusu bu hafta içerisinde kuruma üye olmağa çağırmakta ve bu arada 12 yılda yapılmış işlerini sıralamaktadır. Kurumun bu 12 yılda yaptığı başlıca işler şöyle anlatılıyor:

1 — İstanbulda hastabakıcı kız kardeşler okulasını kurmuş - tur;

2 — Eskişehirde Kızılay ambarlarını gerek savaş ve gerekse barış sıralarında aranacak ve istenecek her türlü yardım ve yaralılara hastalara yarar nesnelerle doldurmuştur;

3 — Afyonkarahisar maden suyunu en modern tesisatla alıp satmak imkânlarını kurmuştur;

4 — İstanbul Kızılay kadın yardım iş evini ıslah ederek yoksullara bakmaktadır;

5 — Gençlik Kızılay teşkilâtı kurmuştur;

6 — Ankarada kurumun ihtiyacile uygun bir Kızılay umumi merkez binası yapmıştır;

7 — Bu binanın etrafında çocuklara mahsus modern bir de bahçe tesis etmiştir.

Kurum bundan sonra ulustan kuruma her gün 10 para vermekle büyük yardımlarda bulunacağını anlatmaktadır.

Şehirde

Su tesisatı

Bayındırlık müsteşarı Yunanistandan döndü

Su tesisatı ve bazı nafia işleri etrafında tetkikatta bulunmak üzere Yunanistana gitmiş olan Nafia müsteşarı Bay Atıf şehrimize dönmüştür. Bay Atıf, yaptığı tetkikler hakkında şunları söylemiştir:

"25 gün devam eden bu seyahatte Atina civarındaki su bentlerini, su isalesi için yapılan tesisatı, Vardar ovası Ustroma ve Karasu vadilerindeki sulama ve kurutma işlerini gözden geçirdim. Diğer Nafia işleriyle de alakadar oldum. Ankara su tesisatı ile küçük Menderes vâdisinin ıslahı işlerinde Yunanistandaki tetkiklerimizden istifade edilecektir.

Menderes vâdisi işi ve Cellât gölünün kurulması ameliyatı üç senede bitirilecektir. Bu iş için üç buçuk milyon lira sarfedilmesi muhtemeldir. Yunanlıların yaptıkları tesisatı iyi buldum. Yunanistan bu hususta Amerikalı bazı müesseselerden istifade etmiştir. Biz kendi işimizi kendimiz yapacağız."

Nafia müsteşarı, Yunanistanın münakalât işlerini de tetkik etmiştir. Yunanistanda bütün nafia ve münakalât muamelâtı bir elden idare ediliyor. Bizde de kara, hava ve deniz nakliyatının nafiaya bağlanması muvafık görülüyor. Nafia Bakanlığındaki münakalât umumi müdürlüğü ileride bu maksatla yapılacak olan teşkilâta esas olabilecektir. Böyle teşekküller vücuda getirilince Nafia vekâleti otomobil nakliyatını da tanzim edecektir.

Müsteşar pazar günü Ankaraya dönecektir.

Türkiye — Irak

Yurdumuza Iraktan çok seyyah gelecek

Irak mahafilinden aldığımız malûmata göre, bu yıl Iraktan memleketimize fazla seyyah getirmek için Irak hükûmetince mühim tedbirler alınmıştır.

Irakın zenginleri şimdiye kadar yazı geçirmek üzere Lübnana gitmekte iken, Irak hükûmetinin Türkiyeye gelecek Iraklılar için tren yollarında yaptığı yüzde otuz üç tenzilâtla, Iraklı seyyahların yazı Türkiye'de geçirmeleri imkânları çoğaltılmıştır.

Bağdattan Haydarpaşaya kadar bundan evvelki demir yolu ücreti 25 İngiliz lirasına varıyordu. Bu yalnız gelme ücretiydi. Ve dört kişilik bir aile için hayli yekûn tutuyordu. Fakat şimdi, bu yekûn üzerinde yapılan yüzde otuz üç tenzilât Iraktan Türkiyeye seyyah akınında mühim tesiri olacaktır.

Yaz mevsimini geçirmek üzere Iraktan seyahate çıkan 1500 Iraklı seyyah vardır. Bunların hiç olmazsa yarısını Türkiye'ye getirebilmek Irak mahafilinin düşünceleri arasındadır.

Bağdattan buraya üç günde gelineği için seyahatin kısa ve zahmetsiz oluşu bakımından da Türkiye'ye Irak seyyahlarının çok çok gelmesi umulmaktadır.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre bir yıldanberi meriyete geçmiş olan Türk - Irak ticaret muahedesi mucibince Iraka Türkiye-

Askerî

Hava müdafasına mahsus balonlar

Büyük şehirlerdeki halkın hava hücumlarına karşı müdafaa edilmesi için Fransada son zamanlarda yine sabit balonlar kullanılması tavsiye olunmaktadır. Bu balonlar 1918 de Umumi Harbin son senesinde bütün Paris etrafına dağılmıştı. Balonlar gündüz gizleniyorlar ve geceleri meydana çıkıyorlardı. Bu sabit balonlar son müdafaa hattını teşkil ediyorlardı. Paris önünde başlıca methaller, büyük şoseler ve katarlar aynı tarzda manialardan muhafaza altına alınıyordu. Hücum eden tayyareler Parise kadar vasil olabilmek için bu manialardan ikisini, üçünü atlatmağa mecbur oluyor ve balon kablolarına çarpmak tehlikesine maruz kalıyorlardı. (Son İtalyan manevralarında da bir tayyare kazara bir balon kablosuna çarptı ve yarakarak yere düştü.)

Fransızların noktai nazarına göre sabit balonlardan mürekkep olmak üzere vücuda getirilecek müdafaa hatları hem ucuz ve hem faideli bir iştir. Bu müdafaa hatları geceleri çok işe yarayacaktır. Paris için 150 — 200 kadar balon lâzım olduğu ve 1000 — 1500 kişinin bunları idareye kâfi geleceği tahmin edilmektedir.

Bu 1500 kişi Pariste gönüllüler arasından kolaylıkla seçilebilecektir. Yalnız bumüdafaa sistemine karşı yapılan bir itiraz vardır ki o da balonların kâfi derecede yükseğe çıkamayacağı ve düşman tayyarelerinin daha yuksekten uçarak balonları aşağıda bırakacağıdır. Halbuki bu itiraza da aralık yer yoktur. Çünkü yeni icat edilen son sistem sabit balonlar, bir tayyarenin yükselemeyeceği kadar irtifala çıkarılabilmektedir.

Boks şampiyonu

Max Baer bir patlama kazasında yaralandı

Astburi park - New - Jersey, 10 (A.A.) — Radyo neşriyatı programının tecrübelerinde bulunan ağır siklet dünya boks şampiyonu Max Baer, bir infilâk kazasına uğramış ve hastaneye gönderilmiştir. Hastane doktoru, Reuter ajansı muhabirine, şampiyonun kalbine yakın bir yanıktan mustarip olduğunu söylemiştir. Bu yanık kuru sıkı bir barut infilâkından mütevellittir. Şimdi ameliyat odasında bulunan Max Baer'in vaziyetinin vahim olmadığı sanılmaktadır.

Baer, demiştir ki:

"Tehlikeli bir şekilde yaralanmış değilim. Dikkatsizlik yüzünden barutun döküldüğü bazı eşyalarla oynarken yaralandım."

Havacılık tarihinde önemli bir uçuş

Honolulu, 10 (A.A.) — Donanmaya ait seksen uçak dün 200 kişi ile 2130 kilometre uzaklıktaki Midvey adasına uçmuşlardır.

Bu uçuş, tayyarecilik tarihinde bu çeşit uçuşların en önemlisidir.

den mühim miktarda kereste ve mazı gitmektedir.

Irakın dışarıdan aldığı kereste den yüzde yetmiş beşi memleketimizden gitmektedir. Türkiye de Iraktan hurma almaktadır.

İşaretler

Ferd hürriyeti Cemiyet hürriyeti

(Başarafa 3 cü sayıfada) Sağ cenah hürriyetten korkuyor, düşmanları kendi yerini bisevgiyle alır diye...

Sol cenah hareket halinde cemiyeti tasfiye ödevini üstüne almış olduğu için düşmanlarına mu saade etmiyor.

Bu düşünce kurumunun altındaki safların, grupların, tröstlerin, tellerin, hülâsa ekonomi derebeylerinin, finans oligarşisinin bilmeyen tezatları ve harpleri vardır. Bu harpler fertlere değil, cemiyetlere hürriyet sözünü parçalamıştır.

Derebeylikten doğan liberal demokrazi bu sulardadır.

Bize gelince, Türk yurdunun tarih içinde yaşadığı hayat, on derebeyi nizamından başka bir nizam vermiştir. Biz ulus halinde derebeylikten geçerek değil, derebeyliği yaşamadan imparatorluğuyarak geçtik. İmparatorluğumuz Hint deniziyle Akdeniz arasında büyük ticaret yollarını çizdiği mukadderata bağlıydı. Bu mukadderat Asyanın büyük akınlarına uğramasıyla ifade edilebilir. 16 ncı yüzyıla kadar bu akın karedan gelirdi.

Bu akına karşı koymak silâhla bir nizam gerekti. Bunun kendine göre bir kültürü, bir hayat görüşü olacaktır. Bu hayat görüşü derebeyinin hayatına imrenmek değil, baş olmak, şef olmak, disiplinli cemiyetin bir parçası olmak şeklinde kendini gösterdi.

16 ncı yüzyıldan sonra gelen Asyanın iş yollarında büyük vaşlar durdu. Fakat o zamandan beri de emperyalist akınlar deniz aşırı yollardan geliyor.

Nizam, aynı nizam..

Tanzimat ve onun devamı olan hayatta mütemadiyen bir tecrübe yapıldı. Liberal demokrasinin zafer yollarını Türk cemiyetini uydurmak için çalışıldı.

Nihayet tarihin şaşan yolu son önerge ile ulusun temayüllerini uygun bir şekil almak istidadını gösterdi.

Devlet otoritesini, ve cemiyet hürriyetini iki sebepten dolayı bütün tutmaya mecburuz:

I — Tarihin karakteri budur.

II — Türk ulusunun cemiyet hürriyetini kurtarmak birinci ödevimizdir.

Sadri Ertem

550 yıl önce yaşayan Türk hekimi

Odemiş, 10 (A.A.) — Beş buçuk asır önce Mısırdaki Maristan Mısır adındaki şifa yurdunun ünlü hekimi Odemişin Birgi köyünden Türk doktoru Hıdır Alinî mermer anıtı büyük bir kalabalık ve etibba odasından gönderilen üç bayan, iki bay doktor, bütün Odemiş doktorları önünde açılmış şenliği yapıldı.

Bayan doktor Handan ve Menisadan gelen doktor Necdet Arunçla söylev verdiler. Cumhuriyet çağında büyük Türk bilgininin tarihin karanlığından çıkarılışının büyük kurultay gününe lâyığı mutlu bir iş sayılmıştır.

Ulusal savaşta yıllarla yurdu dağılmayı tutan ve uzun asırlar karanı ramanlar yetiştiren Birgililer tarihinde büyük Türk hekiminin görüşü halkın minnetini kazanmıştır.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 99

Yazan: İshak FERDİ

Bir afyon sohbetinde, Sinan'ın başını koparmağa karar verdiler!

İki torba altına, bir baş

Bu konuşma ilerledikçe, Abdüsselâmın gözleri kapanıyordu.

— Garnatada başını kaldıracak hiç kimse kalmadı!

Diye cevap verdi.

Bu sırada Don Petro diğer misafirleri dışarıya çıkarmıştı.

Ceneral Gonzalve, Endülüste muharrası ile başbaşa kalınca sordu:

— Sizden, elinizde olan bir yardım istesem, kabul eder misiniz?

Seyid Abdüsselâm başını salladı:

— Biz buraya sizlerle uzlaşmağa geldik. Elimizden geleni yapmağa mecburuz.

Gonzalve bu fırsatı kaçırmak istemiyordu:

— Kral hazretlerini memnun etmek ve yarın büyük şatolarda imtiyazlı prensler gibi yaşamak istersiniz, değil mi?

— Şüphesiz...

— O halde sizden çok mahrem olarak birinin başını istiyeceğim!

Seyid Abdüsselâm gözlerinin aralığından Gonzalveye baktı:

— İnsan başından mı bahsediyorsunuz?

— Elbet.. Fakat, bu baş, sizin

arkınıza mensup değil. Size çok yabancı bir kundakçının başı. Ve

emin olunuz ki, bu baş bize getirirseniz, yarın Garnatada hükümdarlar gibi serbest ve müreffeh yaşayacaksınız!

— Mademki bize yabancısıdır.. Derhal ele geçirmeğe çalışacağımıza söz veriyorum.

Ceneral Gonzalve, Abdüsselâmın kulağına eğildi:

— Garnataya birkaç ay önce

girmeğe muvaffak olan Sinan Reis adlı bir Türk denizcisinin başını istiyoruz. Bunun için size

şimdiden şu hediye vermek cesaretini gösteriyorum. Bize bu iyiliği yaparsanız, kral hazretlerinin

gözüne girmiş olursunuz!

Ceneral koyundan çıkardığı

bir küçük torbayı yavaşça Abdüsselâmın cebine koydu.. Torbanın

içi altın doluydu. Abdüsselâm

parayı görünce büsbütün yumuşadı. Yarın yaşayacağı hayatı, şatoları

düşündü.. Refah ve saadet içinde geçecek bir ömrü işkenceye

sokmakta ne mana vardı.

Bir yabancı başı getirmekle bu

saadete kavuşacağını uman Abdüsselâm, altın torbasını kendi

eliyle cebine yerleştirdi.

— Pekâlâ.. Yarın bununla meşgul olacağım. Fakat, Garnataya

gitmem lâzım. Sulh müzakeresi ne olacak?

— Bu işi, bir gün için arkadaşlarımızı bırakırsınız..

— Sinan'ın başını ne zamana kadar istiyorsunuz?

— Nihayet üç güne kadar... Garnataya gidince, Sultana bir

tarafından sulh konuşmalarının çok yolunda gittiğini haber verir, diğer

tarafından da Sinan'ı aratırsınız!

— Merak etmeyiniz.. Ben Sinan'ın kimin evinde gizlendiğini biliyorum. Onu saklayan, genç bir

erkek kardeşinin başını vurdurdu.

— Başını mı vurdurdu?

— Evet.. Sultana ihanet etmişti!

Vaktinde yakalandı.. Ve başı kesilerek şehrin sokaklarında halka teşhir edildi.

— Görüyorsunuz ya.. Sinan, sizce de çok tehlikeli bir ailenin himayesi altında yaşıyormuş! Böyle bir mahlûku aranızdan bir an

evvel uzaklaştırmalıyız!

— Merak etmeyin, ceneral! İki gün sonra, onun işini bitirmiş olarak döneceğim.

— Yalnız onun işini bitirmiş olmak kâfi değil.

— Başka ne istiyorsunuz?

— Onun başını buraya getireceksiniz..?

— Bana itimadınız yok mu?

— Bu meselenin iç yüzü çok gülmüştür, azizim! Kral hazretleri,

bu herfin başını kızı Maryanaya göstermek istiyor. Anladınız mı

şimdi, bu mel'unun başını neden istediğimizi..?

— Fakat, onun başını kesmek

mühim bir iştir. Bense onu kolayca öldürcektim.. Şimdi iş değişti.

Gonzalve hayretle Endülüste muharrasının yüzüne baktı:

— Daha ne istiyorsunuz?

— Bu işi bir başkasına yaptırmağa mecbur olacağım. Sinan'ı öldürtmek az para ile mümkündür

amma.. Onun başını kesip getirecek adam, benden en aşağı yüz

altın ister. Verdiğiniz parayı ona verirsem, bana ne kalacak?!

Gonzalve para ile her işi yapabileceğini anlayınca elini

koyuna sokarak bir torba altın daha çıkardı:

— Buyurun.. Bunu da, Sinan'ın başını koparacak adamla aranızda

paylaşırsınız!

(Devamı var)

Kısa Şehir Haberleri

SANASARYAN HANI DAVA — Vilâyet ile Ermeni vakıf mütevellilerinin arasında iki yıldanberi devam eden Sanasaryan Hanı dava-sı, ayın on beşine bırakılmıştır. O günkü celsede kat'i bir karar verileceği umulmaktadır.

KIBRIT İŞLERİ — Kibrit şirketinin, Kibrit inhisarından eline geçen stok kibritle bitmek üzeredir.

Söylendiğine göre şirket, otuz çöp alan yeni şekil kibritle yaparak bir kurşun satacaktır. Şirketin lüks kibritle yapma teklifi reddedilmiştir.

ODUN DEPOLARI — Eski yapılar kanunu, kömür ve odun depoları önünün boş olacağını ve etrafında tahtadan ev bulunamayacağını göstermekte idi. Yeni Yollar ve yapılar kanununda böyle bir kayıdın bulunmaması, fen heyeti, itfaiye hıfzıssıhha müfettişliği tarafından müsaade istenen yerde teklif yapılmayı icap ettiriyordu. Bu da muamele karışıklığı doğurduğu için, fen heyeti yeni bir talimatname hazırlamağa karar vermiştir.

KARA SULARIMIZDA AVLA — NALANLAR — Limos körfezi açıklarında, bizim kara sularımızın çevre içi olduğu halde balık avlayan bazı Yunanlılar, muhafaza memurları tarafından yakalanmışlar, balıkları müsaderede edilmiştir.

Avrupa Postası

Cerrahlıkta bir muvaffakiyet

Leningrat — Müstacel imdat enstitüsünün cerrahî şubesinde vuku nadır bir ameliyat yapılmış ve muvaffakiyetle neticelenmiştir. Sekiz ay evvel elinin veterleri kesilmiş olan amele Alekseev parmaklarının hareketini kaybetmiş bulunuyordu. Enstitü profesörlerinden Cenaldze bu adamın ayağından üç veter çıkararak eline koymuştur.

Ameliyattan iki ay sonra amele parmaklarını hareket ettirmeğe başlamıştır. Ayağından çıkan veterler de ayak hareketinde hiç bir aksaklık göstermemiştir.

Pariste sahte Amerikan dolarları

Paris — Emil Bom adında ve kırk iki yaşlarında bir Amerikalı yüzler dolarlık sahte kâğıt paralar yapmak suçile yakalanmıştır. Suçlu birçok yerlere bu paralar vermiş, fakat en son Avenu Jorj meydanında bir palasın kasasına yine sahte bir yüz dolarlık verirken kendisinin takip eden ve tarassut eyliyen polisler tarafından cürümüş halinde tevkif edilmiştir. Emil Bom Sanfransiskoludur.

Kadın profesör

Tas ajansı Rusyada ilk defa olarak bir kadının jeoloji doktoru unvanını almağa muvaffak olduğunu yazıyor. Varsonofiyeva adında olan bu kadın jeolojik ilimler doktoru olmakla beraber Moskova pedagoji enstitüsüne profesör tayin edilmiştir.

Radyumlu kayalar

Tas ajansına Baküden bildirildiğine göre, Azerbaycanda radyümü havi kayalar keşfedilmiştir. Narimanov havalisinde Elen-dorf'un nihayetlerindeki kayalar da çok miktarda radyüm bulunduğu anlaşılmıştır. Kürdüstanda İsti-su maden kaynaklarında da radyüm keşfedilmiştir.

Yeni Çıktı

KÜLTÜR
SERİSİ
No.: 17

DIDARO
Haydar Rifat

FELSEFE

İSTANBUL
Şirketi Mürettibiye Matbaası
1935

Satıldığı Yer:
VAKIT Kütüphanesi
Fiatı 35 Kuruş

Türk kadını, sana
hakkını veren
Cumhuriyettir

İSTANBUL SİMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. —135—

Tanzimatta kapalıçarşı

Kapalıçarşının bir hususiyeti de, Tanzimattan sonra buranın şehrin bellibaşlı bir gezme yeri olmasıdır. Burada gezmenin nasıl yapıldığını anlatabilmek için, gezmenin ne demek olduğunu söylemek icap eder. Çarşıda gezme, o kuru nun tabiri ile bir nevi lüks gezinti yeri idi. Bu, çarşının bir hususiyeti olmakla beraber, bütün çarşının bir piyasa yeri olduğunu söylemek istemiyoruz. Tanzimattan sonra çarşı, helki şehrin en işlek yeri olduğu için bu hali almıştır. Buna, Tanzimattan sonra başlıyan züppeliğin bir neticesi de diyebiliriz. Çarşıya devam eden züppelerin kıyafeti şu idi: Vişnecürüğü fes giyerlerdi. Fesler, trbiye bej kalıplı olurdu. Ekseriya, mavi gözlük takılırdı. Kaytan bıyıklar ceviz çürüğü ile yapılmış pomatlarla sıvazlanırdı. Beyaz yelek, pembe yahut camgöbeği kravat, siyah yahut gümüşü sof ceket, beyaz yahut gümüşü zemin üzerine koyu çubuklu dar paçalı pantolon, ayakta şatrançlı çoraplar, limonküşü sivri burunlu iskarpinler giyerlerdi. Yeleğin üstünde ince sarı bir saat kösteği sallanırdı. Kadınlar, siyah, yahut mavi, üzerleri kendi renginde dallarla, çiçeklerle süslenmiş uzun ipek çarşaf giyerler, renk renk şemsiyeler taşırlardı.

Kadınların yanlarında ya Çerkes dadı, yahut kalfa, veya arap bacı bulunurdu. Bunlarla beraber, kesik saçlı ahretlikler de göze çarpardı.

Kapalıçarşı, şehrin en çok alışveriş yapan bir yeri olduğu için, o vakit bütün kibar ailelerle beraber kibar bozuntuları da öteberi almağa buraya gelirlerdi. Bu ailelerle karşılaşan züppeler bazan dadı, bazan arap bacı tarafından adamakıllı dayak yerlerdi.

Dadılar, hanımların bir işareti ile şemsiyeyi züppenin başına indirirlerdi. Fakat arap bacıları'nın elinden kurtulmak güç olurdu. Onlar, hanımları emredince babaları tutardı. Gözleri dışarı fırlar, ağızları köpürür züppenin boğazına sıvırlırlardı.

Züppeler, hanımlar geçerken şöyle söz atarlardı:

— Refakatinize kabul olunur muyum?

— Ah benim nazik güvercinim. Benim gibi senin de var mı galımın..?

— Ey benim ruhu revanım.. Seven ölsün mü seni?..

Bu züppelerin hanımlardan aldıkları cevap ekseriya şöyle olurdu:

— Uşağın şimdi yol veririm.

— Karım ağrısı.

— Gebersin!..

Kapalıçarşının Mahmutpaşa kapısındaki köşklü mahallebici o vakit İstanbul'un en meşhur mahallebicisi idi. Burası, arı kovarı gibi işlerdi. Alttı, ekseriya züppeler oturur, yukarda hanımlar bulunurdu.

17 Nisan 1336 yılında Kapalıçarşıda bir "Çarşırı kebir emnü umran cemiyeti hayriyesi", kurulmuştu. İdare merkezi Kalpakçılar caddesinde Sorguççu handa idi.

Bu cemiyet, kurulduktan sonra bir nizamname yaparak kuruluşun gayesini anlatmakta idi. Gaye bu eski eseri hakkile muhafaza etmekte.

Cemiyeti kuranlara, müessislik hakkı verilmiş olduğundan Kapalıçarşının tarihinde yerleri olduğu düşüncesi ile adlarını yazıyorum:

CEMİYETİ KURANLAR:

Kumaş tüccarından Mehmet Şakir Dede, antikacı Abdullah Çelebi, cevahirici Nasip Cezveciyan, kösele tüccarından Hacı Mehmet Şerif, halı tüccarından Necip zade Mehmet, mütekaidini askeriyeden Mustafa, yağlıkçı Hacı Osman Ef. zade Hüseyin, yorgancı esnafından Rıza, tuhafiye ci Mehmet Ziya, kösele tüccarından Manolaki, zenne elbiseci Celâli, meşin tüccarından Rafael, kuyumcu ve saatçi Arapyan, gömlekçi Hafız Burhan, gömlekçi Halit, yazmacı Hafız Şükrü, haffaf Ali Sırrı, zenneci Yusuf, terlikçi Mustafa, yağlıkçı Kasap zade Mustafa.

(Devamı var)

Talebe birliğinde

Yıllık kongre dün yapıldı

Talebe Birliği ikinci yıllık kongresini dün saat on dörtte Halkevî salonunda yapmıştır. Kongreyi Birlik Reisi Bay Rüknettin açmış ve kongre başkanlığına Bay Nedim, kâtipliklere de Bay İsmail ile Ömer seçilmiştir.

Kongrede evvelâ Birliğin üç aylık çalışma raporu okunmuş, raporda yeni Birlik idare heyetinin üç ay zarfında yaptığı mühim işler takdirle karşılanmıştır. İdare heyeti raporundan sonra hesap ve teftiş raporları okunmuştur.

Teftiş heyeti raporunda idare heyetini bazı ufak sebeplerden dolayı tenkit etmiştir.

Birlik reisi Bay Rüknettin bu dileğin idare heyetince dikkate alınacağını söylemiştir.

Bundan sonra önümüzdeki Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında Birliğin yapacağı işler görüşülmeye başlanmıştır.

Tatil münasebetiyle Romanya'ya bir seyahat yapılması ve bir kısım üyenin de Anadolunun muhtelif kısımlarına seyahat yapmaları, otuz Ağustos Zafer bayramına iştirak edilmesi ve Birlik üyelerinin yarım ücretle her tarafa seyahat edebilmeleri istenmiştir. Bu istekler kabul edilmiş, bundan sonra ruznamenin en mühim maddesi olan Birlik marşının beste ve güfte işi görüşülmeye başlanmıştır.

Şimdiye kadar Birlik için yapılmış olan marşın güfteleri okunmuş, fakat bunlar şiddetle tenkit edilerek hiçbirini kabul edilmemiştir. Yeni güfte yazılması için bir anket açılmasına karar verilerek toplantıya son verilmiştir.

ülkümüze son
yoktur.

Galatasaray, Renner maçından görüşler (ortada Galatasaray pennaltıdan gol olurken)

Fenerbahçe : 2 Galatasaray : 1

Dünkü maç oyun itibarile orta, sayıların şekli itibarile enteresan oldu

Galatasarayla Fenerbahçe dün bir kere daha karşılaştılar. İki takımın hemen hemen çok uzun olmıyan fasılalardan sonra aynı mevsim içinde dördüncü defa karşı karşıya gelmelerine rağmen Fener stadı baştanbaşa dolmuştu.

Bundan evvelki son iki maçtan birisinin beraberlikle, diğerinin yorucu bir mücadeleden sonra ancak bir sayı farkla Fener lehine bitmiş olması seyirciler ve taftarlardan mühim bir kısmını doyurmamıştır. Bunu söyleyenler ve dünkü maçtan katı bir üstünlüğe delâlet edecek bir netice bekliyenler çoktu. Bununla beraber böyle bir neticeyi dünkü maç da vermedi.

Fenerbahçe gene bir sayı farkla ve maçın seyrine göre biraz da şans işi partiyi kazandı.

Sahaya evvelâ Galatasaraylılar çıktılar. Sarı kırmızılılar arasında çoktan görünmeyen Fazıl ile Danyal da vardı. Yalnız orta muavin görünmüyordu. Bununla beraber tam maç başlayacağı sırada Fazılın ayağındaki eski burkulma yerinin tekrarladığı, onun yerine hasta olduğu söylenen Suavinin soyundurulduğu görüldü. Bu itibarla Galatasaraylılar Suavi soyunup gelinceye kadar on kişi oynadılar ve takım şu tertibi aldı:

Avni — Osman, Lutfi — İbrahim, Hayrullah, Kadri — Danyal, Suavi, Gündüz, Münevver, Necdet.

Buna mukabil Fenerbahçenin kadrosu zayıftı. Cezalandırılan Fazıl ile Cevat takımda yoktu. Takıma şöyle bir tertip verilmişti:

Bedii — Yaşar, Lebip — Reşat, Ali Rıza, Esat — Naci, Şaban, Namık, Niyazi, Fikret.

Niyazinin sağ açıktan alınarak sol içe verilmesi bir yeni tecrübe

ye girişildiğine delâlet ediyordu. Maç eski hakemlerden İngiliz Bay Alen'in idaresinde başladı. Maçı idare için seçilen Bay Saim, Turgut, hasta bulunduğu için itiraz etmişti.

İlk devrede rüzgâr altına Fenerbahçe düştü. Rüzgâr kuvvetli olmamakla beraber topun seyri ne tesir edebilirdi. Galatasarayın bir akımı avutla neticelendi. Bundan sonra iki taraf da birbirine denk gelen bir müvazene içinde çalıışmağa başladılar. Ortaya konan oyun yüksek bir oyun değildi. Fener tarafında Niyazinin sol içte ve Fikretin yanında çok sönük kaldığı, Lebabin de müdafaada umulduğundan çok iş gördüğü görülmüyordu.

Galatasaray takımına gelince umumî heyet itibariyle canlı ve istekli bir maça doğru gitmekle beraber müdafaanın birçok noktalarda aksadığı kendini çok belli ediyordu. Galatasaray da, Fenerbahçe de hücum için iki cenahlarını da ileriye sürüyorlardı. Galatasaray orta hafı iyi kesişler yapıyor, iyi paslar yolluyor, oyunu açıyordu.

Bu mücadele tam yirmi beş dakika bütün hızıyla sürdü. Bu dakikada kuvvetsiz bir Fener hücumunu lüzumsuz bir jestle karşılamak işinden İbrahim topu kaçırır. Sonra yetiştirdi, fakat topa eliyle dokunarak Galatasaray'a bir penaltı cezası verilmesine sebep oldu. İşte Fenerbahçenin Fikretin ayağıyla Galatasaray kalesine ilk golü.

Oyun daha hızlandı. Fenerbahçe ikinci bir sayı peşinde, Galatasaray da beraberliği kovalamak yolunda.

Dakikalar geçiyor 42 inci dakikada Fener bir sayı daha kazanıyordu. Avni dışarda kalmış, boş kaleye bir Feneril derhal şüttü ya-

piştirmişti. Fakat kalenin içinden bir kafa uzanarak topu uzaklaştırdı. Bu kafa İbrahim'in kafasıydı. İbrahim penaltıdan bir gole sebebiyet vermiş, fakat şimdi bu

Üstte: Bay Sait maç sahalılarını görsüne taktığı mikrofon vasıtasıyla Radyo ile bildiriyor.

Altta: Seyircilerden bir göşe.

kurtarışıyla bunu ödeme yoluna girmişti.

44 üncü dakika: Bir Galatasaray hücumu. Fener kalesinin önü karıştı. Esat lüzumsuz yere jest yapmak, kale dibinde geri pas vermek istedi. Galatasaraylılar yetiştirtiler ve topu üç adımdan kaleye soktular. Galatasaray birinci devrenin sonuncu dakikasında be-

Vefa Süleymaniyeyi, Beykoz da İstanbulspor'u yendiler

Dün Fener stadında Galatasaray — Fener maçından evvel şilt için Vefa ile Süleymaniye, Beykozla İstanbulspor karşılaştılar. Süleymaniye maça on kişi ile çıktı. Vefa çok hâkim oynadı ve maç 5 — 0 Vefanın kat'i galebesile bitti.

İstanbulspor — Beykoz maçı daha enteresan oldu. Birinci devre 1 — 1 beraber bitmişti. İkinci devre İstanbulspor çok yorgun ve durgun göründü. Beyozlular umulmıyacak derecede güzel bir oyun oynadılar. 22 inci dakikada penaltı-

dan ikinci gollerini attılar ve bu gol Beykozu galibiyete götüren gol oldu. Beykoz bu suretle doğrudan doğruya şilt finaline kaldı. Gelecek hafta Fenerbahçe ile Beşiktaş, bunların galibile Vefa karşılaşacak, ortaya çıkacak galip Beykozla şilt şampiyonluğu için karşılaşacaktır.

ÜÇÜNCÜ KÜME

Şeref stadında karşılaşan üçüncü küme maçları Feneryılmazın Halice 0 — 2 galibiyetile bitmiştir. Feneryılmaz takımı puvan itibarile en başta gitmektedir.

Izmirde lik maçları

Altay, 1—0 Karşıyakayı yenerek şampiyon oldu

Izmir, 10 (A A) — İlk maçlarına bugün Alsancak alanında devam edilmiştir. İlk maçı Göztepe Şarkspor yaptılar, bu oyun Göztepenin 1 — 0 galibiyetile bitti. Bundan sonra karşılaşan Altınordu Buca takımları aradaki kuvvet farkı yüzünden Altınordunun 2 ye karşı 10 golle galibiyetile neticelendi.

Üçüncü müsabaka İzmirspor Türkspor arasında cereyan etti. Ve İzmirsporlular hâkim bir oyunla 0 — 5 kazandılar. Günün en mühim maçı Altay Karşıyaka a-

rasında oldu. Bu oyun için İstanbul'dan hakem Şazi getirilmiş ve çok dürüst bir şekilde oyunu idare ederek halkın takdirini kazanmıştır. Bu maç oyununun bitmesine beş dakika kalıncaya kadar sıfır sıfıra berabere ve her iki takım da birer penaltı kaçırmış vaziyette idiler. Bu son dakikalarda Vahap anı bir girişle ve tutmaz bir şütle takımının galibiyet ve şampiyonluk golünü atmağa muvaffak oldu. Ve oyun da 1 — 0 Altayın lehine bitti.

raberliği temin etmişti.

* * *

İkinci devre. Top daha çok Galatasaray sahasında dolaşıyor. Bununla beraber Fener kati bir hâkimiyet kurmuş değil. Yalnız sıkışık oynamadığı, açıklar vasıtasıyla oyunu açtığı için hücumları daha tehlikeli ve müessir. Bu akımlardan birisinde kuvvetli bir şüt Galatasaray kalesinin direği -

ne vurarak geri geldi.

İbrahim birinci devreden daha iyi çalışıyor, daha iyi kurtarışlar yapıyor. Fenerbahçe bu sefer sağ cenahtan daha sıkı yüklenişler yapıyor. Fakat muavinlerle müdafa Galatasaray hücumları karşısında yorgunluk ve durgunluk gösteriyorlar. Galatasaraylılar sık sık vuruş sahasına giriyorlar. Fa-

(Devamı 10 uncu sayıfada)

KURUN'un edebî tefrikası: 53

Balea Dostu

Bürhan Cahid

Şimdi Ortaköye doğru giderken birbirimize o kadar yaklaştık ki, bizden başka otomobilde birkaç kişi için daha yer kalmıştır. Irma'nın daha önceden genzimi gıcıklayan leylâk kokusunu artık doya doya nefeslerime sindiriyordum.

Bebeğe geldiğimiz zaman evinin önünde durmak istemedi.

Rıhtıma doğru gittik. Durma-sını işaret etti ve ben onu indirmeye hazırlanırken o beni de elim-

den tuttu. Beraber inmemizi anlatmağa çalışıyordu.

Şöföre ne diyeceğimi şaşırdım. Onu savsam dönüş için Bekte başka bir otomobil bulamıyacağımdan korkuyorum.

Vaziyet düşünmeye müsait değildi. Marya beni bekliyordu.

Şöföre sordum:

— Ne kadar oğlum.

— On bir lira, gece zammı da var.

Parasını verdim. Biz yürürken

otomobil manevra yaptı, geri döndü, gitti.

Rıhtım boş. Yarım ay da yok. Tek tük fenerlerin sıska ışıkları ve yıldızlar.

İrma nerede oturuyor, nereye gidiyoruz.

O koluma girmiş beni adeta sürüklüyor. Sarhoşluğu geçmemiş gibi. Fakat ne hoş, ne sıcak kadın. Bu akşam ben de böyle delice, apaşça bir macera geçirmek istiyorum.

Kendimi Pariste zannediyorum. Sabaha karşı bulvarlara döken bar kadınlarla güneşin doğuşunu seyrettiğim zamanları hatırlıyorum.

Marya da tıpkı Paris bulvarlarının cana yakın kokotları gibi beni çekip sürüklüyor. Kendimi

tamamile ona bırakmış gibiyim.

Artık gününü. Bugünün hâdiselerini, Pendik yolunu unuttum. Pek unutmamış. En heyecanlı zamanımda kafamın bir köşesinden o zeytin yaprağı gözleri görür gibi oluyorum. Fakat kendimi hemen yanımdaki kadının elle tutulur, nefesle duyulur varlığına bırakıverdim.

Marya birdenbire durdu.

Parmağını dudaklarına götürdü.

Bunun beynelmilel mânası şu idi:

— Yavaş!

Ayaklarımızın ucuna basıyoruz. Marya aralık bir parmaklıklığı demir kapıyı yavaşça itti.

Başımı kaldırdım.

Bir küçük binanın önündeyiz.

Marya yavaş sesle bir şeyler söyledi. Pek kavrayamadım. Yalnız içinde bildiğim bir hizmetçi kelimesi geçti. Anladım ki hizmetçiyi uyandırmaktan çekindiğini söylemek istiyor.

Kendi evine bir hırsız gibi giriyordu.

Ben elim onun elinde aralık bahçeyi geçerken halimize gülüyordum. Vaziyet pek ciddi. Fakat gülünç de.

Marya kapının önünde durdu. Çantasını karıştırıyor, anahtar arıyordu.

Gecenin serinliği, vaktin geçmesi beni biraz ayıltmıştı.

Marya adeta böyle gizli ve korkulu işlere alışkın hareketlerle anahtarı kapıya uydurdu.

(Devamı var)

Ankara mektupları

Kamutaya Verilen Kanun Lâyhaları

İçbakanlığı vilâyet teşkilâtı ve vazifeleri, mıntaka sanat mekteplerinin muarefe devri lâyhaları

Yazan: Kadri Kemal Kop

Ankara, (Kurun) — Dahi- liye Bakanlığı uzun müd- dettenberi Büyük Kamutayda bu- lunan ve Kamutayın son açılış ça- ğında sür'atle tetkik edilerek ka- nunlaştırılması istenen (Dahiliye Vekâleti vilâyet teşkilâtı ve vazi- feleri) haklarında kanun lâyiha- sının bu kere de aynı dilekle müs- taceliyetini istemekte ve bu lâyi- hanın encümenlerden sür'atle ır- karılması teşebbüslerini yapmış bulunmaktadır.

Esbabı mucibesinde "vekâletin barem kanununa tevfikane evvelki yıl vekâlet merkez teşkilât kanu- nu çıkarılmış ve mezkûr kanuna mütenazır olmak üzere de bu kan- nun lâyihası tanzim olunmuştur," denilmekte ve "esasen bu kanun geçen yıl merkez teşkilât kanunile birlikte çıkarılacak iken bütçe za- ruretleri dolayısıyla geri bırakıldı- ğı, ilâve olunmaktadır.

Bazı vilâyetlerin kaldırılması neticesi elde edilen tasarruftan Ba- kanlık bu kanunla şu hedeflerin gerçekleştirilmesini gütmekte- dir:

Mevcudu beşi bulan umuru hu- kukiye müdüriyetlerinin hemen her vilâyete teşmili, maiyet me- murları sayılarının çoğaltılması, vilâyetlerde şifre memurlukları ih- dası gibi olgun bir kadro göze çarpmakta ve bu kadronun mühim kısımları şu suretle tesbit edil- miş bulunmaktadır:

Tane	Maaşları Lira	memuriyeti- nin adı
5	55	Yazı işleri müdür.
15	45	"
26	40	"
46	17,5	Şifre memurları.
5	55	Hu. işleri müdürleri
15	45	"
26	40	"
30	25	Maiyyet memurları
3	40	Nüfus müdürleri.
10	35	"
33	30	"
4	30	Nüfus işleri memur- ları.
100	20	"
92	17,5	"
344	17,5	Kaza yazı işleri memurları
344	14	"

Bundan başka her kazaya biri- nin 17,5 ötekisinin 14 liralık iki- şer nüfus memuru, 456 nahiyede birer tane 10 ar liralık maaşlı na- hiye memurunu bu lâyhaya bağ- lı dakro ihtiva etmektedir.

Aslı 3 maddelik olup 1932 yı- lında esasları hazırlanmış olan bu lâyiha'nın asıl maddelerinde vjâl- yetler teşkilât şeması şu suretle çizilmiştir bulunmaktadır:

1 — Vilâyetler yazı işleri bü- rosu:

Şifre, idare heyeti ve sicil, ev- rak, dosya ve kayıt şubelerini,

2 — Hukuk işleri bürosu:

1 Müdür, 1 memur.

3 — Nüfus işleri bürosu:

(Göçebelerin, hariçten getirile- cek muhacirlerin iskân işlerine bakan şubeyi).

4 — Emniyet işleri bürosu:

Nüfus muamelât ve muhaberat, adli, idari, siyasi şubeleri ihtiva etmekte ve kazalarda da vaziyet

hemen bunun benzeri olarak göze çarpmaktadır.

* * *

Ankara, (Kurun) — Kamuta- yın bu toplantı devresinde çıkar- mağa çalıştığı mühim lâyhalar- dan biri de mıntaka san'at mek- teplerinin Maarif vekâleti tara- fından idaresi hakkındaki kanun lâyihasıdır.

Esbabı mucibe yazıları arasın- da "vilâyetlerde açılmış erkek san'at mektepleri,, nin muhtelif çağlarda çeşitli usullerle idareleri denendiği ve bu yolda bir hayli paralar harcadığı halde "mas- rafları karşılığı daima hayali ra- kamlara dayanarak kalmış,, ve binnetice "tedris vaziyetlerinin düzeltilmesine imkân bulunama- mış olduğu,, gibi dikkate değer cümlesi mevcuttur. Bundan başka gene esbabı mucibede bu mektep- lerin idaresi için ilişkili vilâyet- ler "iştirak hisselerini muntazam vermediklerinden mekteplerde dersler felce uğramış,, ve "bazıla- rında yedirme işleri bile güçleş- miştir,, kaydı ileri sürülerek, "mekteplere ihtiyaçları için yapılan satınalma, eksiltmelere, hususî i- darelerin para vermemeleri yü- zünden talep çıkmadığı,, zikro- lunarak "eski alacaklıların da zi- rırlırlarına meydan verildiği,, gö- rülmekte olduğu yazılmaktadır. Binaenaleyh bu vaziyet karşısın- da bu mekteplere yeni bir idare veçhesi vermek ve hususile "yur- dumuzun ekonomik yükselmesi ve ulusal sanayimizin gevermesi için ulusça büyük fedakârlıklar ya- pıldığı bir sırada ulusal sanayi kadromuzun pek çok muhtaç bu- lunduğu mütehassıs işçileri daha büyük bir özenle yetiştirmek yü- künü üzerine alacak olan bu mek- teplerin para ve idare yönünden vaziyetlerini bir gün evvel düzelt- mek mecburiyeti,, kaydedilmek- tedir.

Lâyiha'nın mühim maddeleri- nin hülâsası şunlardır: Ankara, Aydın, Bursa, Diyarbakir, Edir- ne, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya mıntaka san'at mektepleri binalarından başka, bütün eşya, alât, makine ve tedrisata müteal- lik tesisat ile Maarif Bakanlığına devir ve mal edilmiştir.

Bu mekteplerin bütün işlerine Maarif Bakanlığı bakar.

Bakanlık bu mekteplerin işga- linde bulunan binaların kendisine ait olmaları kirasını ver- meksizin dilediği kadar kullanır. Hususi idareler de bunların kira- sını, tahliyesini isteyemezler. Ba- kanlık arsalar üzerinde yapacağı binalar ve bunlara ilâve edeceği kısımlar hazinenin olur.

Gerek bu suretle maarife dev- redilen san'at mektepleriyle yeni- den kurulacak erkek san'at mek- tepleri enstitüler, meslek muallim mektepleri ve teknikanların maaş ücret ve her çeşit masrafları ve- kâlet bütçesinden ödenir. San'at mekteplerinin 1935 malî yılı ba- şına kadar evrakı müsbitesi üze-

KADIN

Güzellik bahisleri

Bayanlar, istediklerinizi sorunuz cevaplarını verelim

Kilo kaybetmiye, nefes tıkanmasına çareler

Bundan evvelki sayılarımızda vücut güzelliğini temin etmek için usuller yazmış, örnekler, vermiş, ve ideal güzellik ölçülerini işaret etmiştik.

Bu yazılarımızın çok büyük bir alâka uyandırdığını aldığımız mektuplardan anlıyoruz. Bayanlarımız bu mektuplarda birçok da sorgular soruyorlar.

Bu bahisler üzerinde devam edecek olan yazılarımız bu sorgu- lara cevap olacak mahiyet almak- la beraber, bayanlarımızı çok bekletmemiş olmak için sordukla- rı bütün sorgulara ayrı ayrı vecap- lar vermeğe de karar verdik. Bu cevaplara bugünden itibaren baş- lıyoruz.

Gelecek bahsimizde "Ölçüye uymayan göğüsleri düzeltmek için çareler,, den bahsedeceğiz. Bu bahsi yüz tuvaletine ait yazıları- mız takip edecektir.

Bayanlarımızın anlamak iste- dikleri her nokta için bize bunları sormalarını rica ederiz.

SORGULAR ve CEVAPLAR

Bayan Neclâ soruyor:

"Gösterdiğiniz usulde tartıma aldım. Boyuma nisbetle on kilo fazla geliyorum. Bunu kaybetmek için ne yapmamı tavsiye ediyorsunuz?,"

Cevabımız şudur:

"Eğer ciddi hareket etmek isti- yorsanız bu tavsiyelerimizi gaze- teden kesip daima görebileceğiniz bir yere koymalısınız. İyi dikkat ediniz, size numara sırasıyla bir usul gösteriyoruz:

1 — Her sabah şekersiz bir fin- can kahve. 2 — Öğle yemeğinde bir küçük biftek, yüz gram kadar şeyil sebze, bir tek meyva. 3 — Akşam yemeğinde gene bir küçük bittek, yüz gram yeşil sebze, bir tek meyva. 4 — Saat on birde bir büyük bardak su, saat beşte bir çay. 5 — Arada acıyorsanız iki el- ma yer, bir fincan kahve içersiniz.

Görüyorsunuz ki bu rejim mas- raflı bir şey de değildir.

İki ay böylece devam ederseniz fazla gördüğünüz on kilonuzu kay- bedersiniz.

İKİNCİ SORGU

"Size nasıl hitap edeyim? Ba- yan mısınız, Bay mısınız, bilmiyo- rum. Her halde bir doktor olaca- ğınızı zanedemiyorum. Bunan için ben de bir derdimi söyleyeceğim. Çaresini biliyorsanız, sakın adıma vermeden gazetenize yazınız, ol- maz mı? 22 yaşındayım, merdiven çıkarken, yahut biraz hızlı yürür- ken nefeslerim tıkanıyor.,,

CEVAP — Önce bir doktora baş vurmalsınız. Eğer ciğerleri-

nizde uzvî bir kusur yoksa, bütün kabahatiniz, bugüne kadar tenef- füs terbiyesi yapmamış olmanızda- dır. Göğüs kemikleriniz lüzumu kadar açılmıyor. Ciğerleriniz bir sabun kutusu içinde hapsedilmiş bir süngere benziyor. Bu sünger o dar kutu içinde kabarıp şişebilir mi? Elbette hayır. Öyleyse her gün beş dakika koşmalısınız. Koşa- cak bir yer bulamazsanız gene o- nun da kolayı var. Her gün beş dakika ip üzerinden atlarsanız ge- ne aynı neticeye varırsınız. Beş dakika atlıyan, beş dakika ko- şmuş demektir.,,

Selânîk Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi: İSTANBUL (Galata,

Türkiyedeki Şubeleri:

İstanbul, (Galata-Yeni Cami)

İzmir, Mersin

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânîk. Atina. Pire

Her nevi Banka muamelâtı.

nır. Erkek san'at mektepleri ve enstitülerine parasız yatılı olarak alınacak talebe her vilâyet mer- kezinde yapılacak müsabakayı ka- zananlar arasından seçilir. Maa- rif Vekâleti müsabaka şartlarını

ve her vilâyetten talebe alınması yollarını bir talimatname ile tesbit edecektir.

Kanun bir haziran 935 tari- hinden itibaren tatbik olunacak- tır.

HİKÂYE

Cevizden büyük elmas!

Yazan: Osman Cemal Kaygısız

Yazan: Osman Cemal Kaygısız
Bayan Turfanda, kocası Bay Arakele her gece şöyle dert yanardı:

— Ah, benim canım, cananım kocacığım, ah benim ruhu revanım kocacığım; ah benim kocaların en ekstra ekstra kocacığım! Duydum ki kapı bitişik komşumuz Bağdasar karısına yeni bir elmas yüzük daha almış... Hem de nohuttan daha büyük bir elmas...

Arakel de karısına şöyle karşılık verirdi:

— Sen meraklanma, benim cici de bici, canımın içi karıcığım; sen gam, kasavet çekme, benim has bahçelerin gülü karıcığım... Komşumuz Bağdasar karısına taşı nohut tanesinden büyük bir elmas yüzük almış ise ben sana o elmasın fındıktan daha büyüğünü alırım, yakında!

Arakel ile karısı Turfanda arasında haftada hemen bir iki defa geçen buna benzer konuşmalar, o zaman sonra bir gece Turfanda, kocasına eni konu suratı astı ve:

— Ben artık, dedi, martaval yutmam... Çünkü aylardan, yıllardanberi bu çeşit martavalları, mantarları yuta yuta artık gık diyesim gelmiştir! Bütün konu komşunun erkekleri karılarına her gün birer elmas yüzük, birer elmas küpe, birer elmas pendentif alırken senin beni bu kadar zamandır aldatman artık kabak tadı verdi. Anlaşıyor ki senin yanında benim hiç kıymetim, itibarım yok! Yazık, yazık sana, yazık!.. Bugün haber aldım ki bizim mahallenin o zavallı fakir bekçisi bile karısının kulaklarına elmastan küpeler takmış... Sen ise mahallenin bekçisinden de mi fakirsin ki bunca yıllık sevgili karının ne parmaklarına, ne kulaklarına, ne de gerdanına şimdiye kadar bir şeycikler olsun takmadın? dedi, yazık sana, yazık, yazık!

Bayan Turfanda, asık suratla kocasının yanından fırlarken kocası hemen onun kollarına atıldı:

— Dur, dedi, benim Turfanda-ların Turfandası karıcığım, dur! Kızma, darılma, beni dinle! İşte sana söz... Şimdiye kadar işten, güçten vakit bulup senin istediğin elmas yüzüğü bir türlü alamadım. Fakat, yarından tezi yok; yarın mutlak ve mutlak ne yapıp yapıp senin istediğin elması getireceğim!

— İyi amma, bu kaçınıcı söz?

— Bu son söz karıcığım, son söz!

— Peki amma, yarın seninle beraber ben de çarşıya geleyim, alacağımız elması beraber alalım!

— Yok, sen hiç rahatsız olma, yorulma, sen otur evinde, kadın kadıncık rahatına, keyfine bak; ben akşam üzeri muhakkak istediğin elması getireceğim!

— Yüzük getireceksin, yoksa küpe, yoksa pendentif?

— Bakalım, zurnada peşref olmaz, ne çıkarsa bahtına!

— Şayet yüzük getireceksen bir iplikle parmağının ölçüsünü al!

— Olur, yarın sabah giderken onu da alırım!

— Amma taşı nohuttan büyük olsun ki Bağdasarın karısından a-

şağı kalmıyayım!

— Hiç üzülmeye, benim alacağım elmas değil nohuttan, cevizden de büyük olacaktır.

— Hiç cevizden büyük yüzük taşı olur mu?

— Yüzük olmasın da pendentif olsun canım!

— Hay yaşasın kocacığım!

— Beraber yaşıyalım karıcığım!

* * *

Ertesi akşam Bay Arakel eve gelir gelmez karısına:

— Uzat bakalım boynunu!

Dedi.

— Ne olacak?

— İsteddiğin elması getirdim..

Hem de dediğim gibi cevizden büyük! Şöyle durda mübareği kendi elimle senin nazik boynuna takayım!

Kadın oturduğu kanapede biraz öne eğilerek boynunu kocasına uzattı. O da elinde altın yaldızlı otuz kuruşluk bir zincire takılı olan hakikaten cevizden büyük ve patatise benziyen bir yuvarlak karısının boynuna geçirdi. Geçirdi amma, kadın onu boynunda görür görmez şaşkınlıkla bağırdı:

— Bu da ne ayol?

— Elmas karıcığım, elmas!

— Bu ne elması böyle be adam?

— Bu, halis muhlis, su katılmamış yer elması karıcığım, yer elması!

Yeni Neşriyat

YARIMAY

9 Mayıs tarihinde Ankara'da toplanan (CUMURİYET HALK PARTİSİ) dördüncü Büyük Kurultayını kutlulamak üzere bir "Hususi fevkalâde nüsha", çıkarmıştır. Yarım Ayın baştanbaşa renkli olarak çıkardığı bu sayı Partinin doğduğu günden bugüne kadar geçirdiği bütün safahatı aydınlatmaktadır.

L. RENSELAY

Resimliay Basımevinin her ay çıkarmakta olduğu bu içtimai mecmua, Mayıs nüshasını (CUMURİYET HALK PARTİSİNE) tahsis etmiştir. Renkli gayet zarif bir kapak içinde ve tamamen renkli olarak basılmış olan bu sayıda tarihî partinin aynurtta ettiği büyük hizmetler, geçirdiği tekâmül devreleri teşrih olunmaktadır.

ÇALIŞKAN ÇOCUK

Her hafta Perşembe günleri çıkan bu değerli çocuk mecmuamız 9 Mayıs sayısını (Fevkalâde bir nüsha) olarak çıkarmıştır. Burada genç yavrularımızda Cümuriyet sevgisini arttırmak; onda Cümuriyet Halk Partisinin vatana ettiği hizmetleri öğretmek için güzel yazılar vardır.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye Mütahhasısı

Cumadan başka günlerde saat (2,5 dan 6) ya kadar İstanbul Divanyolundaki (118) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder.

Muayenehane ve ev telefonu 22398, Kışlık telefonu 21044.

SALAMBO

Flober'in dünya edebiyatına edebiyet için mal olmuş emsalsiz romanıdır. Alişanzade tarafından lâıyk olduğu itina ile tercüme edilmiştir. 27 forma — 125 Kuruş.

TAKVİM

	Cumartesi 11 Mayıs 8 SEFER	PAZAR 1 Mayıs 9 SEFER
Gün doğuşu	4.47	4.46
Gün batışı	19.15	19.16
Sabah namazı	4.18	4.16
Öğle namazı	12.10	12.10
İkinci namazı	16.06	16.06
Akşam namazı	19.15	19.16
Yatsı namazı	21.03	21.05
İmsak	2.45	2.43
Yılı geçen günleri	141	142
Yılın kalan günleri	225	224

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

17,30: İnkılâp dersi, 18,30 Jimnastik, Bayan Azade Tarcan, 18,50: Muh-telif plâklar, 19,30: Haberler, 19,40: Viyolonist Bülent Tarcan (Keman solo), 20: Üniversite namına konferans, 20,30: Demir caz, 21,15: Son haberler, borsalar, 21,30: Radyo caz ve tango orkestraları ve Bayan Bedriye Tüzün şan.

175 Khz. MOSKOVA 1724

17,30: Parti yayını, 19,30: Affenbach'ın "La belle Helene", opereti (Radyo için adaptasyon) 22 Almanca yayını, 23,05: Fransızca, 24,05: İsveççe.

823 Khz. BÜKREŞ 364 m.

13,05: Diniko orkestrası, 13,45: Borsa, 13,50: Radyo orkestrası, 14,15: Duyumlar, 14,40: Plâk, 18: Asker mızıkası, 19: Duyumlar, 19,15: Konserin devamı, 20: Konferans, 20,20: Plâk, 20,45: Konferans, 21,05: Radyo cazı, 22,20: Posta kutusu, 22,40: Duyumlar, 23,15: Konser nakli.

638 Khz. PRAG 470 m.

19,55: Plâk, Duyumlar, 20,15: Asker mızıkası, 21: Sözler, 21,10: Şarkı ve şiir, 21,30: Radyo orkestrası, 22: Keman konseri. (Piyano ile), 22,15: Zagreb'den: umumî Avrupa konseri, 22,45: Plâk, Duyumlar, Plâk, 23,30: Radyo orkestrası.

545 Khz. BUDAPESTE 550 m.

19,30: Salon kuarteti 20,15: Operetlerden parçalar, 22,15: Duyumlar, 22,35: Çingene musikisi, 23,10: Hava raporu, 23,45: Sesli filmler, 24,10: Plâk konseri.

841 Khz. BERLİN 357 m.

21: Duyumlar, 21,10: Götz'ün "DER VIEDERSPENSTIGE ZAEHMUNG", adlı operası, 23: Duyumlar, 23,30: Şarkılı küçük radyo orkestrası.

686 Khz. BELGRAD 437 m.

20,30: Ulusal yayını, 21: Piyano konseri, 21,45: Kral'ın musiki takımı, 23,40: Duyumlar, 24: Konser nakli.

223 Khz. VARŞOVA 1339 m.

19,45: Şarkı plâkları, sözler, duyumlar, 23,35: Debussy'nin Prelüdü, 20,50: Sözler, 21: Hafif musiki, 21,45: Duyumlar, 23,30: Lemberg'den: Şen yayını, 24,05: Hafif musiki, dans.

592 Khz. VIYANA 507 m.

20: Duyumlar, 20,10: Ulusal servisi, 20,20: Fikir bahsi, 20,35: "Şarkı, gülüş, dans", radyo popurisi, 22: Beethovenin 9 uncu senfonisi, 23,15: Duyumlar, 23,25: Dans, 24,35: Sözler, 24,50: Hafif musiki.

180 Khz. PARIS 1648 m.

21,30: Duyumlar, 22,15: Koloni duyumları, 23,30: Hava raporu, 23,35: Andolfi caz orkestrası.

KURUN

Gündelik Siyasal Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — (KURUN)

ABONE BEDELLERİ

Posta kutusu No. 46

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İlan ücretleri:

Ticari ilânların ilân sayıfalarında san-timi 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla devamlı ilân verenlere aid ayrı tennizlât vardır.

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur

Küçük ilânlar:

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65,

dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur.

Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadr. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Umumî Harpte Kafkas cephesi hatıraları

37 — Yazan: Erzincan Saylayı Aziz Samih

Vehip Paşa ordu kumandanlığına tayin edildi. Esliha zayıyatımız pek çoktu.

Yollar yine muhacir akını ile dolu. Öküzleri, beygirleri de kendileri gibi mecalsiz, kuvvetsiz. Gidenlere hedeflerini sordum. Hepsî bihaber ve bişuur korkunç rüyaların dalgın yolcuları.. Rehberleri sevki tabii. Öğleden sonra Petriçe gelmiştik. Hava güzel, evvelki soğuklar burada hiç yok. Bağlı, bahçeli, yol kenarları ağaçlı, güzel bir köy. Evleri iyi, insan oturacak binalar.

Mahmut Kâmil Paşanın mezuniyet haberi artçı kumandanlığına çok çabuk gitmiş ve tebliğat yapılmış olmalı idi ki Abdülkerim paşa yaverleri, emir zabıtlarını telefona çağırarak O. K. nın nerede olduğunu soruyor ve tabii karar-gâhta bulunduğu cevabını alıyor. Kerim paşa, Mahmut Kâmil paşanın hareketile kumandayı kendisine tevdiye intizaren kimbilir ne kadar intizar ediyordu. Kerim Pa. fazla dayanamıyarak erkânıharbiye reisi Goze Beyden kumandanın mezuniyet şayiası sahih olup olmadığını telgrafla sordu. Cevap verilmiye vakit kalmadan başka bir telgraf aynı suali tekrar ediyordu.

Mahmut Kâmil paşa artçılar K. nın merakını bir telgrafla halletti. O. K. vekâletini tebliğ ederek İstanbula doğru yola çıktı. O. karargâhının istihbarına göre Vehip paşa O. K. na tayin edilip o günden İstandan hareket etmişti.

K. O. ların Erzurumdan itibaren 6 Şubata kadar efrat ve tüfek zayıyatını bilemiyorum. Bunun doğrusu hiç bir zaman bilinemiştir. Yalnız büyük silâh zayıyatı şunlar olara tesbit edilmiştir. Fakat onların da tam ve doğru olduğuna kani değildim:

IX. K. O. dan 11 seri sahra, 4 mantelli top. X. K. O. dan 6 seri sahra, ve 3 seri dağ, 4 mantelli top. ve 3 makineli tüfek.

XI. K. O. dan 2 seri sahra ve 1 seri dağ ki cem'an 19 sahra, 8 mantelli top ve 4 seri dağ ve 3 Mt. dir.

Hayvan bulunamadığından dolayı topçu alaylarının koşamıya çağır toparla Erzurumdan sürüklediğimiz bazı topları evvelce Erzincana doğru göndermiştik. Bunlar da Halilhanı civarında park yapılmıştı. (35) mantelli, 2 seri sahra, (8) seri dağ, (1) obüstü.

3. O. nun maddi ve manevî yorgun kıtaatı mümkün mertebe düşmandan ayrılarak biraz toplanıp kuvvetlenmek için çekiliyordu. O. K. V. de bu hakikati pek mü-kemmel olarak biliyordu. Fakat O. K. nı olmak hırsı hep bunları unutturarak Enver paşanın atılan ve tarruzkâr karakterinde görünmiye kendisini sevk ediyor. O. Karargâhı Petriçte yerleşmiş, muhabere tesis etmişti. Mahmut Kâmil Paşanın hareketinde karargâh Petriçte ve Abdülkerim paşa Kargmda idi. Tabii O. K. V. nin teşrifi bekleniyordu. Halbuki bizi Kargına çağırıldı.

O. K. V. nin bu davetine karşı erkânıharbiye reisi ordunun hat-tı müdafaası Cebice mevzii oldu-

ğuna göre O. karargâhının cephe ilerisinde bulunması muvafık olmayacağından Kargında karargâhın tesisi münasip olmayacağı mütaleasını yazdı. Telgrafnamenin aynen şudur:

"Kargın hattı müdafaanın ilerisinde bulunması ve muhabere hattın müşkülâtı dolayısıyla O. karargâhının orada tesisi muvafık görülmediği gibi mevkii de münasip değildir. Tercandan avdetten O. karargâhı Kargında bir gece kalmış ve münasip olmadığı görülmüştür. Petriç kariyesi her hususta karargâh için münasip ve karargâh burada yerleşerek ifay vazifeye başlamış ve her tarafla muhabere tesis edilmiştir. Binaenaleyh karargâhın burada bulunması hakkındaki teklifimi tekrar ediyorum. Bugün buradan hareketle Kargına gitmek mümkün değildir. Mutlaka hareket emrolunuyorsa yarın sabah hareket olunabilir. Maahaza karargâhın Petriçte kalması münasip mütalea olunmaktadır.."

GOZE

10 cu ordunun 15 Şubat 1331 de umumî kuvveti şu idi:

Zabıtlardan 1348 muharip ve 690 gayri muharip, efrattan 29 bin 650 muharip ve 10740 gayri muharip, 26515 tüfek, 79 makine-li tüfek, 18 seri sahra topu, 48 seri cebel topu, 10 âdi cebel topu ve 8 Rus topu.

O. K. V. ısrar ediyor ve artıkları bütünü coşarak diyordu ki:

"Hattı müdafaası Tercanın ilerisidir, Yakında karargâhı Tercan alacağım, kıtaat da ilerliyecek tir.."

Bu tergraf müşarünileyhin baş K. V. nin ruhuna büründüğünü gösteriyordu. Halbuki 12/13 Şubat gecesi X. K. O. Tercanda tevakuf etmişti. Buna karşı Abdülkerim paşa K. O. nun Tercan tahliye ederek Kargma çekilmesi lüzumunu orduya tavsiye ediyordu. Bir iki gündür Rusların tazyikini hissetmedi. O. K. nı münhal gördü. Şu ilerlemek kararının ve karargâhı ileriye almanın Enver paşaca ne kadar hüsnü telâkki olunacağını bildiğinden bu işleri kalkıştı. Hattı müdafaanın Tercana alınması ve kıtaatın ilerlemesi Vekil paşaca tekrâr ettiğisrada Yusuf İzzet paşa X. K. O. fırkalarının (900) nerefe indiğini ve bir ileri yürüyüş yapılsa bunların da elden giderek Cebice mevziinin de tutulamayacağını bildiriyordu. Yeni O. K. V. nin ısrarına binaen karargâhın 16 Şubat'ta Kargına gitmesi için hazırlık yapılmıyordu. Gece telgraf memuru geldi. Makine başına çağırıldı, gittim. Birüssebi karargâhında Enver paşa makine başında idi. Abdülkerim paşanın nerede olduğunu ve ona yazılan şifreli iki telgrafnamenin verilip verilmediğini sordu. Karargâha böyle telgrafname gelmemişti. Telgrafçıları sordum. Doğruca Kargmda kendisine çekilmiş olduğunu söylediler.

(Devamı var)

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzuna Katmalar

A

Acele — Acele (T. Kö.)
 Aciz — Beceriksiz, yetsiz
 Aferin — Yaşa, varol, hura, alkış
 Afiyet — Sağlık
 Ahiren — Sonradan
 Aile — Aile (T. Kö.)
 Ailevi — Aylesel
 Ait — İlişik, ilişkili
 Akab — Sonra, öke, ard
 Akıl — Us
 Akli — Akliğ
 Akim kalmak — Suyu düşmek,
 ağızüstü kalmak, yarım kalmak
 — Alelamya — Körlemeden
 Alem — Bayrak
 Alenen — Açıkça
 Alesseye — Birboyda
 Alet — Aygıt
 Alât ve edevat — İş takımı
 Ahil — İğdir
 Aminen — Esenlikle
 Araz — Düşke (Bak: kaza) —
 (Fr.) Accident
 Arızı — Düşkel — (Fr.) Acci-
 dentel
 Arızalı — Engebeli
 Arızaya uğramak — Aksamak
 Aşık — İmre
 Azab — Azap (T. Kö.)

B

Baha — Fiat
 Bahs (tutuşulan bahis) — Bahis
 (T. Kö.)
 Bahs tutuşmak — Bahis tutuşmak
 Bahs — Bahs (T. Kö.)
 Bahsetmek — Bahsetmek, sözeç-
 mak.
 Bakiye — Artım, kalım
 Baki kalmak — Arda kalmak
 Basit — 1 — Basit (T. Kö.), 2 —
 Basit (Terim) — (Fr.) Simple
 Bazen — Aradabir
 Bazı — Bazı (T. Kö.)
 Bedbaht — Bahtkötü
 Beden — Gövde
 Beis — Beis (T. Kö.)
 Benâm — Angın
 Bergüzar — Anmaç
 Beste — Beste (T. Kö.)
 Bestekâr — Besteliyen
 Bigâne — Kayıtsız
 Bihakkın — Yerde
 Bihude — Boşyere, yokyere, bo-
 şuna
 Bihuzur — Dirliksiz, yadrgan
 Binnetice — Sonunda, sonucun.
 sonucunda
 Bünye — Yapılış, kuruluş, kuram
 Örnek: İktisadi bünye — Ekono-
 mik kuram.

C

Cazibe kurveti — Çekerge
 Cehd — Çaba
 Cemiyet — Cemiyet — (Fr.)
 Association
 Örnek: Hilâliahmer cemiyeti —
 Kızılay cemiyeti. — Himayeitfal ce-
 miyeti — Çocuk esirgeme cemiyeti.
 Cev — Cev (T. Kö.)
 Cihaz — Cihaz (T. Kö.)
 Cüz'i — Cüzüğü

Ç

Çarei hal — Kotarma yolu

D

Dair — İlişik, ilişkili
 Dava — Dava (T. Kö.)
 Dimağ — Dimağ (T. Kö.)
 Divanı muhasebat — Sağışkur
 Divanı temyizi askeri — Sü-yar-
 gutay

E

Ehliyet — (Bak: kifayet, kabili-
 yet).
 Emlâk — Mülk (T. Kö.)
 Esas — Esas (T. Kö.)
 Esasen — Esastan

F

Faaliyet — Kıvanç
 Faaliyette bulunmak — Kınmak,
 kınaymak
 Faik — Bas
 Faza — Boşluk, cev (T. Kö.)
 Fiat — Fiat (T. Kö.)

G

Gayri münbit — Kıraç
 Güfte — Güfte (T. Kö.)
 Güzel sanatlar — Ar
 Güzel sanatlar akademisi — Ar
 akademisi

H

Hacalet — Utanç
 Hadaset — Gençlik, yenilik
 Haddi zatında — Oluşunda, esa-
 sında, aslında, aslın
 Hadid — Demir
 Hadse — Tirmalama, bere
 Hafif — Yeğni
 Hafiflik — Yeğnilik
 Hedef — Hedef (T. Kö.)
 Hendese — Hendese

Heyet (misyon anlamına) — Sal-
 gıt
 Heyecan — Heyecan (T. Kö.)
 Hilâl — Ayça
 Hırfet — Zanaat — (Fr.) Métier

I

Istirap — Istirap (T. Kö.)
 Iskat etmek — Hükümsüz kılmak
 Islah etmek — Uzlamak
 Islahat — Uzlattım

İ

İddia etmek — Savlamak
 İddianame — Sava
 İdhalât — Girit
 İhracat — Çıkat
 İhtilâf — Anlaşmazlık
 İhata (Süel terim) — Kuşatma —
 (Fr.) Investissement, mouvement
 enveloppant.

İhata etmek (Süel terim) — Ku-
 şatmak — (Fr.) Envelopper, investir

İkame — Konutum
 İkame etmek — Konutmak
 İktiham etmek — Üslemek
 İlan — İlan (T. Kö.)
 İlave — İlave (T. Kö.)
 İlkah etmek — Aşlamak
 İltizam — Yanda
 İltizam etmek — Yandamak
 İmal etmek — Unmak
 İnfaz etmek — Yerine getirmek
 İnsani — İnsaniğ
 İptidai madde — İlk-madde
 İrca etmek — Çevirmek, götür-
 mek, döndürmek
 İsr — 1 — İzer, 2 — İz — (Fr.)
 1 — Tracé, 2 — Trace

İstimval etmek — Malsıramak
 İstisnaiyet — Ayrılık

K

Kabiliyet — Kapasite
 Kayd, irtibat — Bağın
 Kubbe — Tum

M

Mahiyet — Özlük
 Mahkemei temyiz — Yargutay
 Mali — Finansal
 Maliye — Finans
 Matrah — Salnak (finans terimi)
 Meftun olmak, meshur olmak —
 Gönül vermek, büyülenmek
 Mensub, müntesib — İzdeş
 Merhamet — Acım, acım
 Merkezi siklet — Dengey
 Mesafe — Uza

Megale — İşlev
 Meşhur — Angın
 Metin — Betin
 Mezak — Zevk
 Mimar — Mimar
 Mimari — Mimarlık
 Minval (Bak: vecih, tarz)
 Miras — Miras (T. Kö.)

Muamele — İş
 Muazzam — Okan
 Mucibince — Gereğince, mümkün-
 ce, ona göre

Muganni — Sayran
 Muhallil — Eritgen
 Muhasara (Süel terim) — Ser-
 ma — (Fr.) Siège

Muhasara etmek — Karşı durmak
 Mukayese — Kıyaslama
 Mukim olmak — Oturmak
 Musanna — Sanatlı

Musibet — Sınat
 Muvakkat — Geçegen
 Mustarib — İstirablı
 Muvaffakiyet — Başarı
 Mücadil — Uğraşkan

Müdahale — Arsıma — (Fr.) In-
 tervention

Müdahale etmek — Arsmak —
 (Fr.) Intervenir

Müddei — Savaman
 Müddei umumî — Genel savaman
 Mükedder olmak — Kederlenmek
 Mülk — Mülk (T. Kö.)

Mümessil — Oruntak
 Mümsik — Tutumlu
 Münazaa — Çekişme
 Murekkeb — 1 — Bingeşik, 2 —
 Katımlanan, katışık 3 — Katın (te-
 rim) — (Fr.) Composé

Örnek: Ecsamı basite ve murek-
 kebe — Yalın ve katın cisimler.

Müteallik — İlişik, ilişkili
 Müteessir etmek — (terim) — Et-
 gindirmek

Müteessir olmak (terim) — Etgin-
 mek

Mütelif — Anlaşık (müttefik sö-
 zünün altında)

Örnek: Büyük harb müttefik ve
 mütelif devletler arasında olmuş-
 tur — Büyük harb bağlaşıklık ve anla-
 şık devletler arasında olmuştur.

Müteşebbis — Girişmen

N

Neşriyat — Yayın
 Nüfus — Nüfus (T. Kö.)

R

Raci — İlişik, ilişkili
 Ruzname — Gündem

S

Salah — Uzlam

Salah bulmak — Uzlamak
 Sam — Sam
 Sanayi — Endustri
 Smaî — Endustriyel
 Selam — Selam (T. Kö.)
 Serbest mintaka — Özgür bölge
 Siklet merkezi — Dengey
 Sui kast — Yağınç

Ş

Şahsi — Şahsiğ
 Şahsiyet — Şahsiyet
 Şebeke — Örü
 Şefaât — Ötün
 Şe'ni — Gerçel — (Fr.) Réalité
 Şe'niyet — Gerçe — (Fr.) Réel
 Şube — Şugbe (T. Kö.)

T

Tehaluf — Uymazlık
 Teganni — Sayra
 Teganni etmek — Sayramak
 Tahammuz etmek — Paslanmak
 Takibatı adliye — Tüzen terkin-
 ler

Tarafgir — Yançeker
 Tarafgirlik — Yançekerlik
 Tebadül — Değişim
 Tedhiş — Yıldırğı
 Temeyyü etmek — Sulanmak
 Temsil etmek — İmsilemek, orun-
 tamak.

Temyiz mahkemesi — Yargutay
 Terkib — 1 — Bingeşim, 2 — Ka-
 tım, 3 — Katım

Örnek: Terkinde mülk bulu-
 nan — Katmunda tuz bulunan

Terkibetmek — Bingeştirmek
 Terkib etmek — Bingeşmek
 Tesir etmek — Etgirmek

Teşebbüs — Girişim, giriş
 Teşebbüsât — Girişit

Teşebbüs etmek — Girişmek
 Teşkilât (Bak: Taazzi) — Örgüt
 — (Fr.) Organisation

Tegri' — Törütüm
 Tevhid etmek — Birlemek
 Tezahur — Görüngü

U

Unsur — Unsur (T. Kö.)

Y

Yegân yegân — Teker teker

Z

Zede — Ezilmiş
 Zinde — Diri

Kılavuzda Yapılacak Düzeltmeler

Adli — Tüzel — (Fr.) Judciaire
 Alâka — İlgi (bak: münasebet)
 Alelacayip (Bak: Garip)
 Alim — İlimmen
 Asli — Özgün
 Asliyet — Özgünlük
 Äza (uzuv anlamına) — Örgen
 (Fr.) Organe
 Bina — Kurag (Yapı anlamına),
 kuram (İnşa anlamına)
 Cüzü — Cüzü (T. Kö.) (Tike kar-
 şılığı çıkarılacaktır.)
 Dilruba — Gönül kapan
 Eser — Eser (T. Kö.) (İzer sözü
 isir karşılığıdır.) — (Fr.) Oeuvre
 Facia — Acık
 Gayri münbit — Çorak
 Gussa — Tasa
 Hasbihal — Söyleni (Monolog an-
 lamına)
 Hassa, hasiyet, hususiyet — Özgü-
 lük
 Hususi şahsi, zati — Özel, şahsiğ
 İflas — Batka
 İflas etmek — Batkamak
 İktisad — Ekonomi

İktisadi — Ekonomik
 İltisak noktası — Kavşit
 İnad — İnad (T. Kö.)
 İnadına (Bu söz kaldırılacaktır.)
 İnzibat — Yasav
 İpoloji — İbipoloji, ispoloji
 Kurban — 1 — Sunam — (Fr.)
 Offrande, 2 — Kurban (T. Kö.) —
 (Fr.) Victime
 Mahrek — Yörünge, yürünge
 Muharrik — Elebaş, itgin, itgiç
 Manzara — 1 — Görü — (Fr.)
 Vue, 2 — Görey — (Fr.) Paysage,
 3 — Görünüm, görün — (Fr.) Aspect
 Mekteb — Okul (okula'dan)
 Mesahai sathiye — Yüzölçe
 Mizan — Tartag, terazi
 Muhtara (Aşrt) karşılığı kalkacak
 (Bak: tehlike yazılacak.)
 Murahhas (Salgıt) karşılığı kal-
 kacaktır. Bu kelime Heyetin (Mis-
 yon) karşılığıdır.
 Mutavassıt — Aracı
 Muztarib olmak — Görünmek
 Mübahi — Övünür

Müdafaa — Savga
 Münteher — Ölnük
 Murekkeb — Katın
 Müstesna — Ayrıl
 Müteazzi — Ezgin
 Müttehit (Birleşit karşılığı kalka-
 caktır. Bu söz cemiyet anlamına geç-
 miştir.)
 Müttehiden — Birlikte, birlik ola-
 rak.
 Rehğüzâr — Uğrak
 Sehv — Süreç
 Seyyale — Akız
 Şahsiyet — Şahsiyet (T. Kö.) (Öz-
 lük sözü kalkacak)
 Şumul — Kapsam
 Taazzi — Örgüt
 Taazzi ettirmek — Örgemek
 Tacir — Tecimer
 Tahakkuk ettirmek — Kesinle-
 mek
 Telin etmek — İlenmek
 Terkib — Katım
 Tevkif — Tutsama
 Tezahur — Gösteri
 Umman — Dalay

HASRETLERİ TAHAYYUL ETTİĞİN
 GENÇLİĞE KAVUŞ

BUNU TEMİN EDER
 VE ADEMI İKTİDARI GİDERİR
 Eczaelerde bulunur Fiat 150 kuruş
 Adres: Galata posta kutusu 1255

DIŞ DOKTORU
 Übeyt Sait
 Fatih Karagümrük tramvay
 durağı, No. 4

Vapurculuk
 TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
 İstanbul Acentalığı
 Liman han, Telefon: 22925

MERSİN YOLU
 DULUPINAR vapuru 12
 Mayıs PAZAR günü saat 10 da
 Mersine kadar.

Bartın Yolu
 KEMAL vapuru 11 Mayıs
 CUMARTESİ günü saat 20 de
 Ciddeye kadar.

Ağvalık Yolu
 BARTIN vapuru 11 Mayıs
 CUMARTESİ günü saat 17 de
 Ayvalığa kadar.

Trabzon Yolu
 CUMARTESİ vapuru 12 Ma-
 yıs PAZAR günü saat 20 de
 Rizeye kadar.

Balkan antantı Konseyi toplantı

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)

kinca gazetecilere şu deveyde bulunmuştur:

Memleketinizi tekrar görmekle mutlu ve memleketlerimizi birleştiren deniz yolu ile geldiğimden dolayı da kıvançlıyım. Hazır bulunmak fırsatını elde edeceğim Romanya ulusal bayramı münasebetile, krala, Türkiye Reisicümurunun muhabbetlerini ve selâmlarını bildireceğim. Bay Titulesco'yu, daima, daha ziyade beğendiğim bu ince diplomatı ve büyük aytarı, tekrar görmek için sabırsızlanıyorum. Romanya ulusunu selâmlıyor ve onun sevincine bütün kalbimle iştirake hazırlanıyorum. Seyahatimizin siyasal amacını tamamen biliyorsunuz. Daha bugünden Balkan antantı konseyinin programını öğreneceğim. Konsey, Avrupa diplomasi hayatını ilgilendiren bir çok önemli meseleleri tetkik edecektir.

Konuşmaların pek öz ve anlaşmanın tam olacağına kaniim. Burada önemli ekonomik meseleleri de tetkik edeceğiz. Balkan konferansları fikrini başındanberi takip etmiş olan sizler, Balkan antantının hakiki faydasını ve önemini takdir edebilirsiniz.

BALKAN ANTANTININ ÖNE- MI VE ROMEN GAZETELERİ

Bükreş, 10 (A.A.) — Gazeteler, Bükreş konferansı ve Balkan antantının kuruluşu şartlarına dair etkeler yazmaktadır.

Üniversel gazetesi yazıyor:

Yalnız antlaşmalarda değil, aynı zamanda adalet fikrinden çıkan hukuk ve düşürgeleri — vecibeleri — ve bunlara riayet etmeği arzu eden her Balkan devletine açık bulunan Balkan antantı bütün Avrupayı ilgilendiren barış davasına yardım amacı güden arsulusal bir kurumdur.

Bununla beraber, Balkan antantı, küçük antantın yanbaşında, arsulusal önemli bir etke — âmil — dir.

Konsey aynı zamanda Balkan işlerinden hariç olmakla beraber arsulusal antlaşmalara ve düşürgelere riayet suretiyle barışın durluğu bakımından Balkan devletlerinin faydalarıyla sıkı bir ilgisi olan meselelerle de uğraşacaktır.

Almanyanın Versay antlaşmasının yükünlerini bir taraflı olarak kaldırmamasından sonra, barış bütün sınırlarda temin edilmek icap eder. Bundan birge — müşterek — güvenin tesisi lüzumu çıkmaktadır. Balkan Anlaşmasıyla Küçük Anlaşmanın esasları olan, mmtakavî anlaşmalar ve emniyetin karşılıklı zıman altına alınması müşterek barışa doğru en iyi yolu açmaktadır. Konsey, bu fikirden esinlenerek hali hazırda konuşulmakta olan bütün arsulusal meseleleri tetkik edecek ve bunlar arasında Tuna antlaşması üzerine özel dikkati çeken bir konu olacaktır. Balkanlılar arasındaki dayışma gerek Marsilya suikasından sonra ve gerek son Yunanistan azyanı sırasında gerçek bir fayda göstermiştir. Balkan antantı üyesi olan memleketlerin birliği ve tam dayanışı barışın genel faydası adına olarak teyit edilecektir.

Kurentol ve Dimineata gazeteleri de konferans çalışmasının antant memleketlerinin gerek genel barışı ve gerek bütün hususlarda bizzat kendi genliklerini temin amacıyla sıkı iş beraberliği küzeyinde, arsulusal alandaki büyük önemine işaret etmektedirler.

C. H. Partisi büyük kurultay

(Baş tarafı 1. ci sayıfada)

Dilekler komisyonu da çalışmasına saat 10 da başlayarak başkanlığa Mümtaz Ökmen, rapor törlüğe Hakkı Tarık Us, sekreterliğe Aka Gündüzü seçti. Ve Evkaf umum müdür vekili başkanlık müsteşarı Kemal Gedeleşin evkafı ilgilendiren dilekleri üzerinde ki izahlarını dinledi.

İkinci oturumda, sağlık dileklerine geçildi. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Refik Saydem her dilek üzerinde ayrı ayrı izahlarda bulundu. Bundan sonra tüze işlerinin görüşülmesine geçildi. Bakan Şükrü Saraçoğlu dilekler üzerindeki fikirlerini aldıktan sonra konuşulan işler için Kurultaya sunulacak noktalar tesbit olundu.

Geç vakit terim işleri üstündeki dileklerin konuşulmasına başlandı. Komisyon 11 — 5 — 935 Cumartesi günü de çalışmaya devam edecektir.

Filipin adaları ahalisine bir tavsiye

Vaşington, 10 (A.A.) — Ayan azasından Bay Gibson, Amerikan hâkimiyeti altında müstakil bir idare şekline kavuştukları takdirde, Filipin adaları ahalisi vaziyetinin daha müsait olacağını söylemiş ve bu ahalie Amerika kongresine bu yolda hareket etmesi dileğinde bulunmalarını tavsiye etmiştir.

Geçen kış Filipinleri ziyaret eden tahkik komisyonu tarafından yazılan ve Bay Gibson tarafından Ayan meclisine verilen rapor da bu merkezdedir. Bay Gibson, Amerika büsbütün çekildiği takdirde, Uzak Şark vaziyetinin karışacağını tahmin etmektedir. Çünkü Amerikanın çekilişi Japonların Filipinlere yerleşmelerine müsaade edecek ve İngiltere, Avusturalya ile münakalelerinin ve Uzak Şark merkezlerinin tehlikeye uğramalarına müsaade etmeyecektir.

Bu vaziyetin, Filipinlerde ticaret kontrol ve tesir mntakalarını tahdit eden gizli bir İngiliz-Japon muahedesinin yapılması ile neticelenecektir.

Fransız hava bakanı

Roma, 10 (A.A.) — Fransız hava Bakanı General Dönen ile maiyetini taşıyan üç tayyare Ciam pino tayyare limanına inmiş ve hava müsteşarı general Walla ile Fransa büyük elçisi ve bir çok şahsiyetler tarafından selâmlanmıştır.

Diş tabibi
NURİ MEHMET
Beyoğlu Ağacami karşısında
Bursa sokak No 1

Musolini ile Şuşing bugün konuşuyorlar

Roma, 10 (A.A.) — Avusturya Başbakanı bay Şuşing dün Floransaya gelmiştir. Cumartesi günü bay Musolini ile Tuna konferansının hazırlanması hakkında görüşecektir.

B. Hitlerin bir emri

Berlin, (A.A.) — Bay Hitler, devlet hizmetlerinde ve korporasyonlarda boş yerlerin yüzde onunun ulusal sosyalist partisine 1930 eylülünden önce girmiş olanlara ayrılmasını emretmiştir.

Profesör Piccard

Varşova, 10 (A.A.) — Leh mamlâtından olan Zürih 3 balonu, içinde profesör Piccard ile Leh tayyarecisi yüzbaşı Hinek diğer üç Leh tayyarecisi ve iki sivil işviçreli tayyareci olduğu halde dört saat uçtuktan sonra 13.45 de Varşovanın doğusunda 100 likometre uzaklıktaki Radzinde karaya inmiştir. profesör, bu akşam cenup Lehistanındaki Mosdice hareketle orada Mazot fabrikasını ziyaret edecektir. Balonun Varşovadan hareketi havanın fenalığından dolayı müşkül olmuş ve sepet hasara uğramıştır.

Volkan indifai

Antigo "Antil Adaları", — (A.A.) — Ehemmiyetli bir volkan indifai neticesi olarak, şiddetli zelzeleler kaydedilmiştir. Evlerinden kaçan birçok aileler otomobillerde yatmaktadırlar.

Romen ulusal bayramı

Bükreş, 10 (A.A.) — 10 Mayıs Ulusal Bayramı hususî bir parlaklıkla tesit edilmiştir. Saat 11 de kıtaat Kralın önünde resmi geçit yapmışlardır.

Hükümet erkânıyla elçiler ve askerî ateşeler hususî tribünlerde, Balkan antantı Dış Bakanları da Kralın locasında yer almışlardır. 300 binden fazla halk kıtaatı şiddetle alkışlamıştır. Prens Nikola, muhafız kıtaatının başında veliaht Mihail de dahil olduğu halde askerî mekteple geçmiş ve alkışlanmıştır. Yüz kadar tayyare bu sırada sahanın üzerinde uçmakta idi.

Gece fener alayları vardır. Ve bütün meydanlarda muzika çalmaktadır.

Yeni Çıktı

Dün ve Yarın
Tercüme külliyyatı
Sayı: 31

J. Rasin Külliyatından IV

Tercüme eden
Ahmet Reşit (H. Nazım)

İstanbul — 1935

Satıldığı yer:
VAKIT Matbaası — İstanbul
Fiatı 60 Kuruş

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Babâli, Ankara caddesi No. 60
Telefon: 22566
Salı günleri meccanendir.

Fenerbahçe 2 Galatasaray 1

(7 inci sayıfadan devam)

kat biraz lüzumsuz bir sistem yolunda geri oynatılan Münevverden şüt atmak işinde istifade edilemiyor. Otuz altıncı dakikayı bulunca herkeste bir gülümsemedir başladı: İki takım gene berabere kalacaklar, maç gene uzatılacak ve belki gene bir maç daha yapılacaktır diye! Olur mu olur.

37 inci dakikada Yaşar Galatasaray solaçığını hatalı bir şekilde ve avut çizgisi üzerinde durdurdu. Hakem Fenerbahçeye bir penaltı cezası verdi. Demek penaltıdan gol atmak sırası bu sefer Galatasaray gelmişti. Eğer bu vuruş golle neticelenirse Galatasaray partiyi kazanmış demektir. Münevverin şütünü, topun kaleye girişini görememek için kapanan gözler bir sevinç gulgulesiyle açıldılar. Top direğe çarpmış, kaleye girmeden geri dönmüştü.

Galatasaray hesabına ne şanssızlık!

Artık beraberliğe muhakkak gözüle bakanlar var. Fakat Galatasaraylılar penaltıdan sonra bütün isteklerini kaybetmiş gibi oldular. Bu kendilerine pahalıya mal olabilir. Beş, dört, üç, iki dakika kaldı. Tam 43 üncü dakika bir Fener hücumu. İnsan adeta birinci devreyi seyrederek gibi oluyor. Galatasaray kalesinin önü karıştı, Avni dışarda bir şüt ve gol!

İşte Fenerin ikinci ve galibiyet golü.

* * *

Hakem oyunu iyi idare etti, oyuncuları ceza verdiği sıralarda cezayı acap ettiren hareketleri de gösterdi.

Ortaya konan oyun orta bir oyundu. Esadın kesisi, Kadrinin yerinde bir manevrası, Fikretin bir akışı, Münevverin topu maharetle sağa, sola geçirisi kısmen bu tarafta, kısmen o tarafta söylenir bir parlayıp geçen hesaplı bir kombinasyon bu orta derecedeki oyuna arasında zevk ve heyecan getiriyordu, fakat işte o kadar.

* * *

Şilt yolunda sayılı bir muvafakıyet kazanan sarı lácivertlileri tebrik ederim.

A. S.

Bisiklet yarışları

İstanbul bisiklet heyetinin ter tip ettiği dördüncü bisiklet teşvik yarışları dün yapıldı. Yarış büyük bir intizam ve halkın coşkun alâkası içinde başarıldı. Yarış iki kategori üzerinden idi. İkinci kategoriye 15 bisikletçi girdi. Mesafe yirmi iki kilometre idi. Macediye köyünden hareket İstinyeye gidiş ve geliş. Neticeler şunlardır:

Galatasaraydan Muhsin; 41.56 3/5 dakika ile 1 inci. Feneryılmazdan; Mimi 42 dakika ile 2 inci. Anastas 3 üncü, Koço 4 üncü, Çaço 5 inci. Fenerbahçeden; Vasken 6 ncı, Kirkor 7 inci.

Birinci kategoriye 5 yarışçı girdi. Mesafe: Mecidiye köyünden hareket İstindeyen dönüş. Hacı Osmandan Maslak yolu ile Mecidiye köyüne geliş. 32 Km. Neticeler:

Süleymaniyeden Agop 1 saat 5 dakika 10 saniye 1 inci, Fenerbahçeden Jirair 1 S. 5 D. 35 saniye 2 inci, Süleymaniyeden Lambo 1 S. 5 D. 36 saniye 3 üncü, Koço 4 üncü, Hulûsî 5 inci derece alanlara madalyalar verildi.

İst. Levazım Amirliği Satılma Alma Komisyonu ilânları

300 ton un 28 Mayıs 935 günü saat 15,30 da kapalı zarf alıncaktır. Tahmin bedeli 292 liradır. Şartnamesi 147 kuruş kabinde alınabilir. İsteklilerin 2194 lira ilk teminat makbuz veya mektupları ile kapalı zarfı belli saatten bir saat evvel Tophanede satılma komisyonuna vermeleri. (2151)

* * *

Metresde Topçu Atış mektebi de teraküm eden tahminen 120 raba gübre 12 Mayıs 935 pazar günü saat 14.30 da pazarlıkla satılacaktır. Bir çift atlı araba gübre tahmin fiyatı 20 kuruştur. İsteklilerin 3 lira 60 kuruş son teminatları ile belli saatte Tophanede satılma komisyonuna gelmeleri. (2455)

* * *

Tophane askerî fırınında teraküm etmiş 1300 kilo sönmüş kömür 12 Mayıs 935 pazar günü saat 15 de pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli altı buçuk liradır. İsteklilerin belli saatte Tophanede satılma komisyonuna gelmeleri. (2520)

* * *

15,000 kilo yufka 21 Mayıs 935 salı günü saat 14,30 da açık ek siltme ile alıncaktır. Tahmin bedeli 2025 liradır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün Tophaneye gireceklerin 151 lira 88 kuruşluk ilk teminatları ile belli saatte Tophanede satılma komisyonuna gelmeleri. (2401)

Lüleburgaz icra dairesinden
Bir borçtan dolayı mahcuz olan paraya cevriilmesi mukarrer Galatasaray zozjen marka ve silindiri çatlı bir adet motör ve maateferrü altından çatlak bir adet su durubini, kısmen yanmış kasnak, Tutan, Transmisyon, bir çift yeni bir çift eski değirmen taşı ile salı değirmen levazımatı 12—5—935 pazar günü Lüleburgazın Hamambey köyünde kâin fabrika binasında saat 9 dan 11 e kadar açılma ile satılacaktır. Müzayedeye konan mal muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci arttırmaya bırakılacaktır. İkinci arttırma da 20—5—935 pazartesi günü aynı saatte ve aynı mahalde yapılacağından talip olanların mekkûr gün ve saatte orada hazır bulunacak memuru mahsusuna müracaatları ilân olunur.

YENİ

ANADOLU Kütüphanesi

Kadıköy - Altıyolağzı

Dün ve Yarın

Külliyatı

Vakit Neşriyatı
nın satış yeridir.

LESSING

LAOKON

Çeviren:

SUUT KEMAL YETKİN

Fiatı: 30 Kuruş

VAKIT Matbaası İstanbul

AMASYA ECZANESİ - EKREM BİLGİN

Taze ve ucuz yerli ve yabancı ilaçlar - itiriyat, fennî gözlemler - lâstik sıhhi levazım.

Inhisarlar İdaresi

**TABİİ
KANNAK
ÇIKTI**

Inhisarlar İstanbul Baş müdürlüğünden:

İçki satıcılığı tezkerelerinin hükmü bu Mayıs nihayetinde bitiyor. Yenilemek gerektir. Haziranın bir ine kadar tezkeresini yenilemiye - rek içki satanlar kanunen ceza görürler.

Kolaylık olmak için Beyoğlu satıcılarına Mayısın onundan yir - mi ikisine ve İstanbul ve diğer mahaller satıcılarına da Mayısın yir - mi ikisinden sonuna kadar her gün tayin edilmiştir. Son günlere br - rakılmıyarak vaktinde müracaat etmelerini rica ederiz.

Gelecek bayiler nüfus tezker eleriyle eski tezkerelerini ve ikiyeş adet fotoğrafını beraber getirmeli dir. (2228)

Kilis Belediye Başkanlığından:

Belediyeye aylık yüz lira ücretle Nafia Fen mektebinden mezun bir mimar tayin edilecektir. İsteklilerin memurin kanunundaki evsafı haiz olduklarını gösterir resmi kâğıtlarıyla birlikte belediyeye mura caatları lüzumu bilitlenir. (2499)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Cins ve mevkii	Yıllık kirası Lira	Kira müddeti
Tophanede Topçular caddesinde 343 No. 1. dükkân.	120	2 Yıl
Tophanede Topçular caddesinde 347 No. 1. dükkân.	120	2 "
Tophanede Necati Bey caddesinde 413 No. 1. dükkân.	36	1 "
Tophanede Necati Bey caddesinde 417 No. 1. dükkân.	36	1 "
Tophanede Necati Bey caddesinde 421 No. 1. dükkân.	36	1 "
Tophanede Necati Bey caddesinde 439 No. 1. dükkân.	36	1 "
Balta Limanında Pire suyunda yol kenarında Kemer altı denilen tarla yanında 17968 metre murabbat tarla.	40	3 "

Yukarıda cins ve mevkileri gösterilen yerler hizalarındaki kira ve müddetler üzerinden açık arttırma usulüyle kiraya verilecektir. İsteklilerin 22 — 5 — 935 çarşamba günü saat on dörtte % 7,5 pey ak - seleriyle müracaatları. (M) (2434)

SPOR POSTASI

Memleketimizde ve ecnebi memleketlerinde bütün spor ve gençlik hareketlerini ve sporcu gençliğe verilmesi lâzım gelen yeni şekiller hakkındaki yazıları muntazaman takip etmek iste - yenler münhasıran SPOR POSTASI'ni okumalıdır. Her yerde fiatı 5 kuruştur. mutlak okuyunuz.

7

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

**DARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER**

Müderri K. Kömürçyan

Mektep, banka, şirket ve kütüpa - nelere mahsus asrı kitaplar:
Yeni harflerle: - Tenzilli bedeli Kr.
Ameli ve tatbiki kambiyo 35
Yeni muhasebe usulü 122,5
Ticari malûmat ve bankacılık 105
İktisat ilmi 87,5
İhtisas muhasebeleri 175
(Şirket, sanayi, ziraat ve ban - ka) ticari ve mali hesap 70
Lûgaritma cetvelleri (yeni ra - kamlarla). 56
Başlıca satış yeri: İkbal kütüphanesi

Diş tabibi
NURİ MEHMET
Beyoğlu Ağacami karşısında
Bursa sokak No 1

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi ilânı

Birinci Münakasası feshedilen ve muhammen bedeliyle miktarı aşağıda yazılı karpit 20 — 5 — 935 pazartesi günü saat 15,30 da ka - palı zarf usulüyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1040,625 liralık muvakkat teminat ver - meleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun dördüncü madde - si mucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanna - me ve teklifler ile aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine ver - meleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler parasız olarak Haydarpaşada tesellüm ve sevk müdürlüğünde ve Ankarada malzeme dairesinde da - ğıtılmaktadır. (2362)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Lira
Karpit	75 Ton	13875

Beher tonunun FOB fabrika teslim muhammen bedeli 22,50 lira olan 3.500 ton sun'ı Portland çimentosu 22 Mayıs 1935 Çarşam - ba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulüyle Ankarada İdare binasın - da satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 5187,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, kanunun 4 üncü maddesi mucı - bince işe girmeye kanunî manileri bulunmadığına dair beyanname ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine ver - meleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler 390 kuruş mukabilinde Ankara ve Hay - darpaşa Veznelerinde satılmakta dır. (2435)

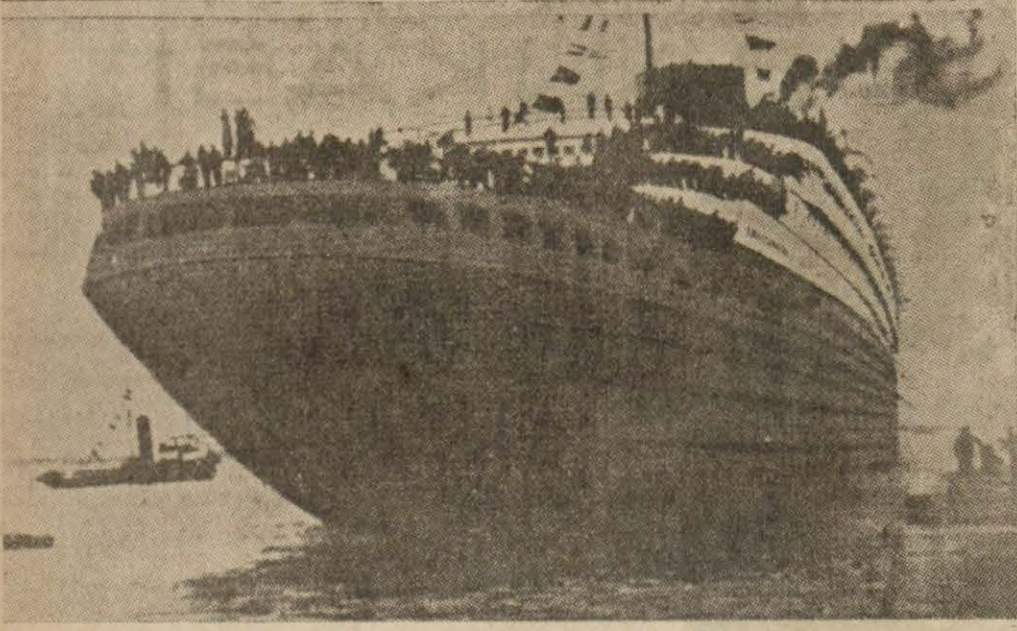
Akhisar belediye başkanlığından:

Belediyemiz için çift atlı bir cenaze arabası alınacaktır. İstekli olanlar resimlerle beraber hususiyetlerini ve Akhisarda teslim son fi - atını 20/Mayıs/935 Pazartesi gününe kadar Akhisar Belediyesi - ne bildirmeleri ilân olunur. (2479)

Sahibi: ASIM US
VAKİT Matbaası — İstanbul

Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmet SEVENGİL

KURUN

Fransızların, dünyanın en büyük, en muhteşem vapuru olmak üzere yaptıkları ve denize indirdikleri "Normandi", Sen - Nazer'den hareket ederek, makine tecrübeelerini yapmak için denize açılmıştır.

Fransız gazetelerinde okuduğu muza göre binlerce halk bu geminin hareketini Sen - Nazer rıhtımlarından seyretmeğe gelmişlerdi. Vapur üç romörkör kulanarak iki torpido da refakat edecekti.

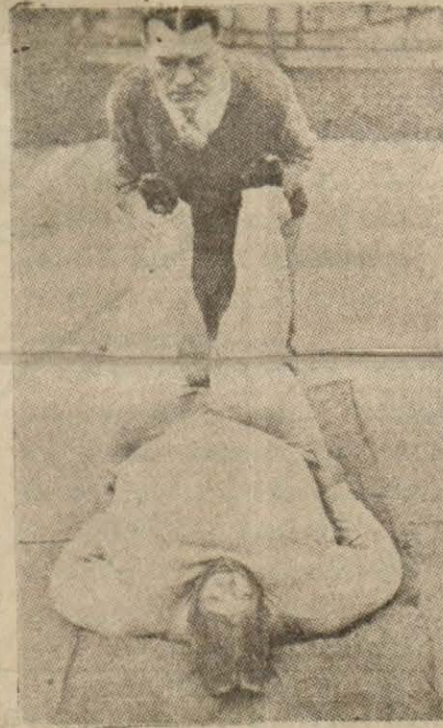
Büyük bir şehri andıran Normandi içinde memur, tayfa, amele, Deniz Ticaret Nazırı ile beraber birkaç yük sek zat da dahil olduğu halde iki bin beş yüz kişi bulunuyordu. Bu tecrübe seyahati olduğu için tabii yolcu yoktu. Saat 16 da vapurun düdüğü uzun ve gür bir sesle etrafı çınlattı.

Romörkörler harekete geldi, koca gemi bir defa sarsıldı, ikinci bir sarsılıştan rıhtımdan yavaş yavaş açılmağa başladı. Bu suretle biraz yol aldıktan sonra makinelerini işletmeğe başladı. Kuvvetli pervaneleri denizi köpükler içinde bırakıyordu.

Fransızlar böyle bir Transatlan tik vücutte getirmiş olmakla bu sahada yeni bir rekor yapmış oluyorlar.

İngiltere Başvekili Makdonaldın kızı, Avusturalya seyahatinden dönüşte Holivuda uğramış, film atelyelerini gezmiş, yıldızlarla görüşmüştür. Belediye azası olan, ev kadınlığına ait bilgili makaleler yazan Mis Makdonaldın sağında, güzel yıldızlardan, Platin renginde saçlarıyla meşhur Cin Harlov oturuyor.

Eskiden Amerikanın şöhretli boksörlerinden biri olan Cak O'briyen, şimdi lüzumundan fazla şişman kimselerin ağırlığını azaltmak için masaj yapmakla geçiniyor. Bir hayli de para kazanıyor. Çünkü, bu güçlü kuvvetli boksörün müşterileri oldukça çoktur. Bunlar, yüz elli ile iki yüz kilo arasında ağırlıklar olan kimselerdir! Resim, boksörün bir masajı sırasında çekilmiştir.

İngiliz Kralının jübileleri merasiminde yarım milyona yakın insan bulunmuştur.

Kral, merasim esnasında araba içinde ve Kraliçenin solunda oturuyordu. Kraliçe, elinde kırmızı, mavi ve beyaz çiçeklerden yapılmış bir buket taşıymaktaydı.

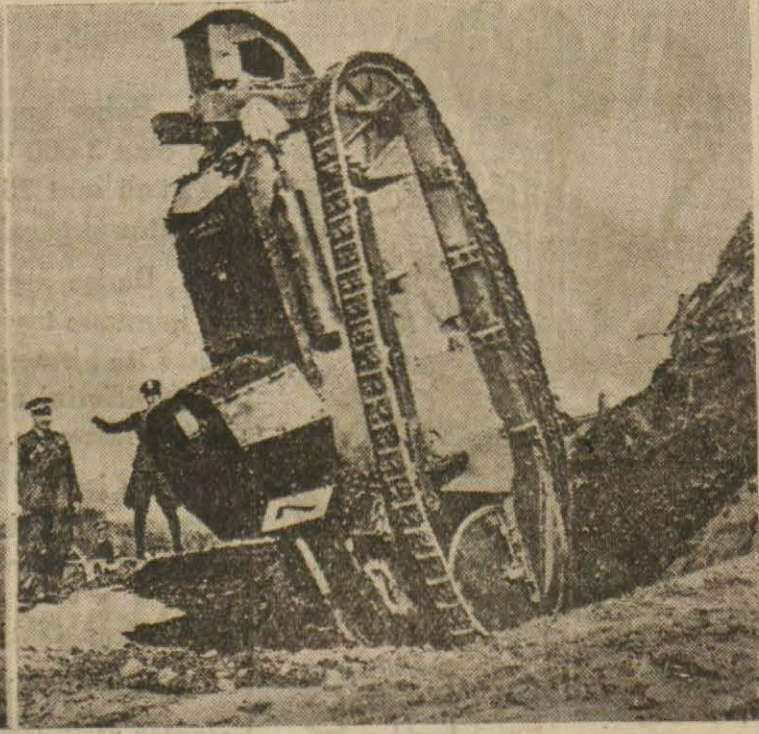
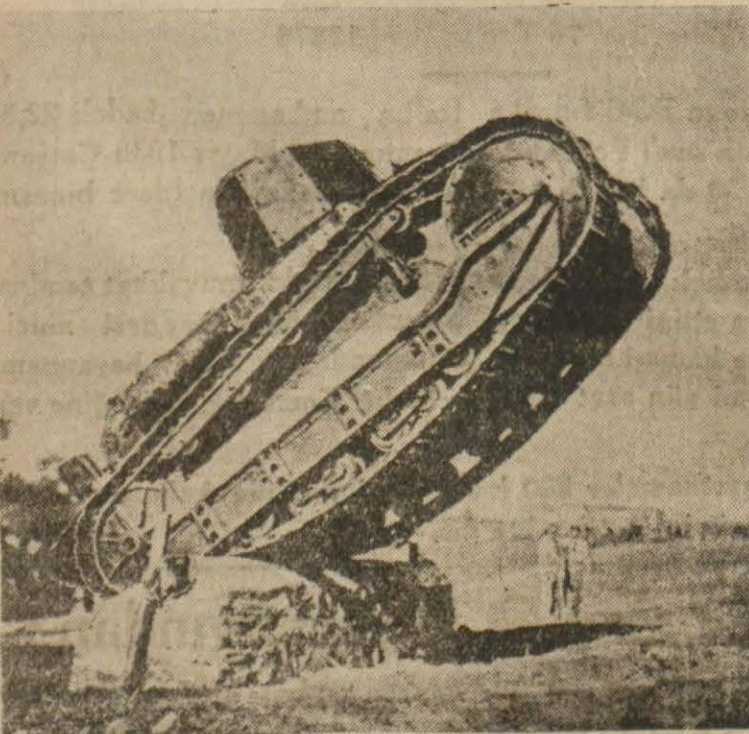
Kral ve Kraliçe büyük merasimle saraydan Sen Paul kilisesine gelmiştir.

Büyük kilisenin içinde 4000 kişi bulunmuştur. Yukarıki resim Kral arabasının saraydan çıkışından biraz sonra alınmıştır. İlk arabada Kral ve Kraliçe bu lunuyor.

Altındaki resimde Kral ve Kraliçe yi Sen Paul kilisesine girerken görüyorsunuz. Kraliçenin yanındaki Lord Stevard, Kralın konuştuğu Lord Chamberlain'dir.

Japonyada Kiyoto şehrinde bir tayfun felaketi, birçok binayı yerle beraber etmiş, bu sırada Katakka isminde bir kadın muallim, talebeden kız ve erkek yedi çocuğu yıkılan mektep binasının altından kurtarmış, fakat bu şefkat ve cesareti kendisinin hayatına mal olmuştur. O şehirde bu fedakâr kadın için bir âbide dikilecektir. Resimde âbidenin bu kadınla kurtardığı yedi çocuğu gösteren heykel kısmı ve heykeltraş bulunuyor.

İtalya Başvekili Musolini'nin arzusu üzerine bir tank yarışı yapılmıştır. Forum Musolini der "saha üzerinde yapılan bu yarışta, yoldaki engelleri en ziyade 'aylıkla aşan ve hedefe en çabuk' geçen tank ve bu tankın içinde bulunanlar, birinci sayılmışlardır. Yarışı kazanan tankı, sol taraf resimde bir engeli aşarken görüyorsunuz. Sağdaki resim de, tanklardan biri engel aşarken tepetaklı olduğu sırada alınmıştır.

